

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	četr leta	550
četr leta	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knalova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Hochenburger II.

»Die Regierung bleibt in der bisherigen Richtung...«

Tako in enako je pravosodni minister Hochenburger nedavno zatrjeval v skupščini nemških poslancev. Svoje trditve je brezvonomno spremjal tudi s konkretnimi zagotovitvami, ker sicer bi zmernejši in radikalne ne prišli do stvarno enakih vodenih sklepov, da hočejo počakati dejania nove vlade in po njih uravnati svoje postopanje.

Hochenburger je od tedaj zopet izpolnil par svojih obljub, kajti te dni so bili imenovani za nadodsodišče graško trije višji svetniki: Ehmer, Martinak in Planer, vsi trije Nemci, od katerih samo nemško vzgojeni Martinak ume in za silo govori pričeno slovenščino, ne pojmi pa našega socijalnega in kulturnega razvijanja, za katerega se ni brigal nikoli, dasi je služboval v slovenskih krajih. Ker je službenia doba najstarejšega dvornega svetnika Tomšiča pač samo še kratka, imamo torej razumnega, ki ima 14 svetnikov sano enegiše, ki ima naš jezik popolno v oblasti. Kaj imamo pričakovati od takega »slovenskega« senata, si lahko misli vsakdo. V našem narodu se je ukoreninil nazor, ki se nam ob takih razmerah ne zdi neupravičen, da je namreč višje deželno sodišče v Gradeu višje samo za to, ker daje — višje in hujše kazni.

Tudi sedanja vlada torej razume »pravično« vladanje tako, kakor so je razumeli prejšnje: kolikor moč odtujiti nam višje in nižje sodstvo, in kar se da odpraviti slovensko uradovanje. Z neko grozničasto hitrostjo so iz teh ozirov l. 1909 v graškem okrožju napravili 19 višjih svetnikov »ad personam«, med temi samo enega zavednega Slovence, in z istim namenom se je izvršilo tudi zadnje imenovanje. Vendar poklic v nad sodni gremij ima pri Ehmerju in Martinaku po obstoječem činovnem redu vsaj nekaj upravičenja, popolno neupravičenje pa je pri E. Planerju.

Meseca oktobra l. leta smo v »Slovenskem Narodu« predočili nekako šahovsko desko naše justične uprave, v kateri se Planer nahaja na 12. mestu onih svetnikov, katere so deloma prešli njih vrstniki iz l. 1901; uvrščen je za dr. Volčičem in pred

Markhom. Ta Planer je bil l. 1901 v Gradcu ponižen sodni tajnik, kateremu niso zaupali niti civilnega kazenškega vota, dasi je bil že 4 leta v tistem činu. Zadnja leta so ga vzeli v tajništvo višjega sodišča, kjer se gotovo ni potil od dela, ampak kazal se je pač povsodi strastnega Nemca. Pred par meseci je končal svoje privatno delo: »Recht und Richter« in den innerösterreichischen Landen Steiermark, Kärnten und Krain. V tej knjigi, ki obsega ravno 400 strani, je originalen edino ravnokar navedeni naslov, vse drugo je ali prepis znanih virov ali naštevanje nekdajnih sodnikov v najrazličnejših mestnih krajih.

Največ govorovi seve o Graden in ondotnem nadodsodišču, kjer omenja, da je tudi on »Ersatzreferent und Votant« in o raznih Pittreichih, katere omenja ravno štirinajstkrat. Če je ta knjiga posebna zasluga za avstrijsko sodstvo, tedaj se ne moremo čuditi, da je njen oče preskočil celo vrsto osivelih in zaslužnih slovenskih sodnikov, ki so se poganjali za to mesto! Zahvali pa naj se g. Planer usodi, da je bil v činovnem razredu pred svetnikom in državnim poslancom Markhom, kakor je bil tudi pred par meseci v VI. red potisnjeni K. Taschner, kajti ako bi bila oba za Markhom, bi gotovo ne prišla pred njim v ta red, ker toliko zaslug za sodstvo, kakor on, nima pač nobeden v graškem okrožju.

Take krivice pa se v graškem okrožju gode slovenskim sodnikom in s tem gotovo slovenskemu narodu že mnogo vrsto let. Naši odločilni zastopniki so udarjeni s slepoto, ker se ne brigajo za očitno bismarkovo korakanje do Adrije, kajti nasproti so sodnikom, ker jim ne morejo opristiti vsakega obtoženca njihove stranke. Naj se pokore sodniki, čeprav se izriva s tem slovensko uradovanje in s tem pravica sama! — Toda ti pojavi niso samo slovenskega, temveč odločeno slovanskega podmena: slovenski jezik se izrine do Adrije, a potem pride na vrsto hrvaški po Dalmaciji ter končno bo osamljen tudi češki po itak mešanih severnih krajih.

Ako se torej slovenski poslanci ne zavedajo svoje naloge, naj se grajajo dalmatinski v obeh klubih in češki v »Enoti« in naj obračunajo s Hochenburgerjem! Slavus, tua res agitur! — p.—

Kamniška, Meščanska korporacija.

Torej kdor se hoče seznaniti s turškim sistemom, kateri edini še »pana« naše bahave klerikalce, druge sile na svetu ni več in tudi nobena druga »žavba« ne pomaga, naj sedaj pazno čita, ali pa če se hoče celo pručiti to sredstvo rabiti, naj se potrdi med »prepereli kamniške liberalce«, kajti ti ljudje spijo cela leta, mrtvi so, pokopali so jih, in glej ga spaka, ko pridejo volitve, se naenkrat prebude, vstanje iz groba liki svedopisemski Lazar, nakrešeojo prav pošteno grabežljive klerikalce, pa zopet umrjo, zaspne, a v spanju skrbe za prihodnost. Ali je to čudež ali kaj? Ne! Cisto naravno, spočili so se in liki janičarji prav po turško napadejo te čisto nedolžne, skrajno poštene, za sveto vero (recete bero) vnete kristjane. Tedaj k volitvi!

S 14. grudnoma 1910 potekla je reklamacija doba v smislu opravljene reda § 19 in iz groba so umrli liberalci poslali dne 13. decembra 12 reklamacij, ki se jih je 11 v smislu vseh zakonitih doloch moralno rešiti v prilog njihove zmage. Klerikalci pa so to važno dobo reklamacijškega postopanja prespali ter so napravili samo nekaj reklamacij, ki so pa bile vse samo poprava imen; n. pr. »mesto Anton Maier naj se pravilno vpleše Anton Meier.« Zdaj pa imate zlodja, mi vas homo že naničili pačiti naša pristna imena. Seveda se je tudi takim in enakim reklamacijam, če je hotel odbor ohraniti čisto vest, moralo ugoditi. V zapisniku pa so bili tudi vpisani trije naprednjaki, ki se niso eno leto posestniki, tedaj bi ne imeli imeti volilne pravice. In tukaj se »Slovenčev« dopisnik grozno jezi, tako da je kar penast. — Za Boga svetega, priatelji v Kristusu, pa menda vendar niste tako bedast, da bomo take ljudi mi metali iz zapisnika, če še vam, ki ste tako bistromuni, ni prislo to na um!! Če mislite to, potem lahko z vso gotovostjo trdimo, da v vaših možganah ni vse prav v redu. Zakaj niste rekramirali, ugodiši bi se vam bilo, saj so zato pravila; nikdar jih še nismo kršili, pa jih tudib ne bomo. Baš taka je z g. Iv. Potocnikom; mi smo napravili tri take reklamacije, vi pa nobene. Kaj vam pomaga potem peniti se, ko je že prepozno; sami ste tukaj zavozili. Od-

krito povedano, mi na tako površnost od vaša strani nismo bili pripravljeni, baš nasprotno smo pričakovali, ker nismo hoteli brez gostilničarja delati računov in tudi ne piti na medvedovo kožo. Toliko lepega časa imate, pa takih vprašanj niste naštirdili, to je znamenje, da ste jako omejeni, da ste le vi »prepereli.« — Kdo se ne smeje takim politikom. Kar se tiče pooblastil, ki jih proglašate kot neveljavna, vam ne odgovarjam, ker so taka vprašanja za vas prave španske vasi, pač pa vas moramo udariti po zobe glede onega, ki nam ga je izdal g. c. in kr. višji uradnik Karl Nerfma. Pravite, da bi bil lahko prišel sam volit med 12. in 1. uro. To je prvič smešno, drugič nečloveško, in tretjič skrajno zlobno. Mož služi erjarju že 40. leto in komur so znane razmere, mora priznati, da mož vkljub svoji starosti drži jako vestno in natančno predpisane uradne ure od 7.—12., od 1.—5. oziroma 6. in da je z delom tako preobložen, da mora mnogokrat delati tudi preko uradnih ur. Star mož, ki potrebuje počitka in dobre tečne hrane, da se ohrani čilega svoji številni deci, naj bi zato, ker ravno naivni klerikalci tako zahtevajo, pustil kosilo in že itak kratek odmor, pa pritekel, kakor mladenič 20. let v mesto, ko mu vendar postava nudi udobnost, da kot državni uradnik lahko pooblasti koga drugoga. Toda to je zgolj humbug. Za tem grmom čepi drug zajec; počakajte, ga bomo spodili. So jude, ki žive v fiksni ideji — in med temi bode g. dekan Lavrenčič prej kot ne tudi sam — da imajo »g. tehante« c. in kr. smodniščico vsled lastne jim vsljivosti, v tistem žepku, ki je navadno za vžigalice — in svoj čas je bilo pri danih razmerah precej približno tako — kdo bi si mislil, da bo vojaško discipliniran človek storil tak predren korak in se upal zameriti vsegamogovenemu. Pa časi se spreminjajo in ž njimi tudi ljudje; kaj ne, da je res tako, priatelji Kristusovi? Tajiti se ne da, in vsak razsodev človek ve, da je terorizem pri vas doma, zato rajši lepo priznajte, boste imeli en greh manj na vesti, če prav imate zelo kosmat.

Dalje se jezite glede g. Hudobilnika, ker je kot postavni varuh volil za svojega varovanca Tajča, ne da bi pokazal dekret. Počasi, brate! Vsak otrok v Kamniku ve, da je g. Hudobilnik varuh Tajčev — saj nismo v Parizu — in dekret služi vendar sa-

mo kot legitimacija, če dotičnika ne pozna, za to smo tudi g. Šubeljnovo povedali, ko je kot varuh volil za mladoletnega Maksa Ekslerja in bahl tam z dekretom, da take legitimacije ne potrebujemo, ko vendar vemo, da je sodniško postavljeni varuh, da tedaj vseeno lahko voli.

Glede pooblastil Prašnikar in Hermann vas pa moramo poučiti, da kot uslužbenca, če tudi višja uradnika Južne železnice nista državna uradnika, tedaj bi morala voliti osebno in prav iz teh postavnih razlogov smo morali ti dve pooblastili zavrniti, nismo pa zavrnili pooblastila g. dr. Ivana Šubeljna, ker je on državni uradnik in sicer v ministru, akoravno smo vedeli predobro, da bode že radi brata svojega, če tudi protlastnem prepričanju, volil klerikalno. Vprašamo vas tedaj, ali smo bili pravični ali ne? Vse drugače bi se nam bilo godilo, da ste imeli vi v rokah volilno komisijo. Ej, kakšne salonske breci bi nam bili dajali! Tarjanje sedaj kolikor hočete, vpijte o goljufijah, nasilnosti, nepoštenosti kolikor vam draga, mi imamo čisto vest; niti za en glas vas nismo oškodovali, kar ste vi manj in mi več dobili, kakor ste v farovžu zračunalni, je vaša krivda; mi pač ne moremo za to, če ne znate motivirati zakonov in če so vaši možgani preveč vodenici. S samo zahrntno agitacijo tudi ni vse opravljeno, zlasti pa ne s tako, kakršno nam predočuje slučaj Franciška Traven. Žena je pohočna do fantačnosti in na dan volitve je bila v Šutenski cerkvi vtopljena v pobožno molitev; dekan pošlje v cerkev cerkovnika in žena je moralna nehati mislit na Boga in se napotiti v župnišče, kjer jo je g. dekan dolgo časa nadlegoval za pooblastilo, a žena je bila v dno duše prepričana, da lahko svojega Boga časti, če tudi varuje svojo imovino in ni se hotela vdati ter dala pooblastilo napredni stranki, dobro vedoča, koliko se vera in korporacija razlikuje.

Tako, zdaj si zapisište za ušesa, kako se mora delati, ako hoče kdo priti na površje, nikar živečih ljudi ne proglasite za mrtve in prepreče, ko ste vendar videli na lastne oči, da smo brez vsakih nasilstev in posebne agitacije pošteno zmagali in poleg tega imeli še vse tiste glasove za vse sile na razpolago, o katerih vi pravite v »Slovencu«, da se zato niso volitve udeležili, ker se jim je pričelo jasnoti. Mi smo mnenja, da ako bi

LISTEK.**Srečen bolnik.**

Zadnjič, ko je bilo tako mraz, kakor na severnem tečaju, je zlodej tudi mene zapeljal, da sem se šel drsat. Še danes se tega kesam. Samo dve uri sem se mudil na ledu, a v tem času so bile moje noge večkrat obrnjene navzgor, kakor navzdol in zeblo me je najbolj v hrbet, ker je bil ta najdlje v dotiki z ledom.

Ce se nisem vracal, sem telebih sicer samo sedemindvajsetkrat, kakor oče Prosenec tistikrat, ko se je prvič na biciklu v Šiško peljal, ali te vaje so bile tako »prestreljive«, da naposled niti vstati nisem mogel. Ležal sem na ledu, molil noge proti nebui in z vdanostjo v višjo voljo prenašal zasmehovanje in zbadanje različnih »frocov« v starosti od znane paragrafa do 18 let. Ganiti se nisem mogel.

A našel se je mož samaritanskega znača, ki mi je prihitel na pomoc. Krepko me je vzdignil in ko sem stal na nogah, me je prav tako krepko prijel za roko in okrog pasa. — Le name se oprite, gospod profesor, mi je rekel s protektorsko prijaznostjo. Popeljem vas kar do paviljona. Saj drsanje tako ni nič za nاج. Za nas nevrastenike je sploh najbolje, da ničesar ne delamo.

Te besede so me razburile. Mož

je bil debel in sit, izpit in rdeč, kakor kak prelat. A če je že sam nevrastenik, kako si dovoljuje mene prišesti tej vrsti nesrečnikov, mene, ki sem zdrav, kakor riba, bud, kakor kaka tercijalka, podjeten, kakor kanonik Šiska in živiljenja vesel, kakor dr. Korosec ali dr. Benkovič.

Vidite, gospod profesor, vse to gojenje športov je pravzaprav nemnlost, je dejal moj rešitelj. Tudi jaz se sicer drsam, ali skrajno zmereno in le toliko, da se ne odvadim. Pravzaprav le sedim na klopi, ali stojim na ledi ter gledam, kako se drugi drsajo. Kako se mučijo! Smešno! Ti ljudje mislijo, da morajo vedno kaj delati in da je napor potreben. Trudni hočejo biti. Čemu neki? Jaz nisem bil še nikoli truden in delal tudi še nikoli nisem. Dovolite, da se vam predstavim: Matko Siratka, računski oficjal.

— Jaz sem X. Y., profesor klasične filologije.

— O, revež, je zavzidhnil gospod Matko Siratka. Profesor klasične filologije! To morate pa že dolgo nevrastenik.

— Ali — dovolite, gospod oficjal — iz česa sklepate, da sem nevrastenik?

— O, dragi gospod profesor! Kdor je tako dolgo nevrastenik, kakor sem jaz, spozna že od daleč vsega svojega sobolnika. Vi ste neravnosi, gospod profesor, glava vas boli, srce vam nemirno bije in hrbet vas boli.

— No, gospod Siratka, v zmoti ste ...

— Ali, ljubi gospod profesor! Meni pojetje? Nikar! Meni ne! Vidim, da ste melantholik, živiljenja ste naveličani, ljudje se vam gabijo.

— Ne, ne in ne, gospod Siratka.

— Ne! Ne, le malo potrpite. Ti pojavi ne izostanejo, to vam rečem jaz, ki sem izkušen človek. Name se zdravo zanašate. Jaz sem nekak spezialist za nevrastenijo. Bolje jo poznam, kakor vsak padar ...

— Kaj niste več računski oficjal? — Kaj se ga vprašaš!

— O, še, je dejal gospod Siratka, a pravzaprav le formalno. Čez tri leta pojdem v pokoj, dasi sem še mlad. Ko sem pa tako bolan. V resnici sem pravzaprav že sedaj samo nevrastenik.

— In kako se zdravite, gospod Siratka, sem vprašal nekako sramljivo, kajti bal sem se, da spravim tega čudnega bolnika v zadrgo. Najbrž bo to zdravljenje drago.

— Nikakor ne, je menil Siratka. Zaradi stroškov si ni treba delati skrb. Zdravil zoper nevrastenijo le mnogo počivati in se mnogo muditi na dobrem zraku. Lejte, jaz sem vsak dan nekaj ur na zofi in nekaj ur v Tivoliju. Ta Tivoli, to je za nas ne-

vrastenike nekaj izbornega. Ljudje, ki nimajo bolnih živeev, so sploh režezi, ker ne morejo umeti in čutiti tivolskih krasot. Tem revčkom je vse eno, ali uživajo tivolski zrak ali prah Šelenburgovih ulic.

— A, gospod oficjal, dovolite mi vprašanje: Kaj pa tako pravzaprav delate ves dan?

— Dolgočasim se, gospod profesor. Vi ne veste, kako je to zdravo

na akcijo. Dasi je ljubi naš Marekhi poslanec baš občavkih trgov in mest, ne stori vendar v tem oziru, ničesar — kje pa bi mu potem ostalo kaj časa za hujskarije!

Iz Kozjega. Naš okrajni zastop je imel te dni plenarno sejo, katere se je udeležilo 24 članov. Odobril se je proračun in določile okrajne doklade na 48%. Dovolilo se je za mestno tehnično Podčetrtek 500 K podpore. Sklenilo se je nadalje oddati vsa dela nad 100 K licitačnim potem in odstraniti nemški napis na poslopju c. kr. sodnije. Vsi člani podružnice štaj. kmet. družbe dobe po 5 drevese zastonji. Zvišanje občinskega doklada se je dovolilo sledičem občinam in sicer Dobju 100, Koprivnici 48, Bučam 98, Imencu 76, Kozju 60, Križu 56, Lastnici 79, Pilštanj 55, Podčetrtek 126 (!), Podščit 90, St. Ptu 82, Sopote 181 (!), Št. Vid 80, Verače 92, Virštanji 130, Zagorje 100 in Ždole 71 odstotkov. Okrajna hranilnica je imela minulo leto 432.255 K prometa.

Kmetijska podružnica za Zadrečko dolino priredi poučna zborovanja in sicer dne 2. februarja ob polu 3. popoldne v Gorenjem gradu v gostilni Trobej, dne 3. februarja v Bočni ob 5. popoldne v Žmavčevi gostilni in dne 4. februarja ob 5. uri popoldne v Šmartnem pri Remecu. Na vseh zborovanjih predava kmet. potov. učitelj Goriček.

Pozor kmetovalci v Savinjski dolini! Vsled razglasila nove tovarne za sladkor v Zagrebu glede pridelovanja sladkorne pese (repe), je napravila kmetijska podružnica v Zaleu osrednji odbor kmet. družbe v Gradcu, naj pošlje izvedene, ki bi predaval o rentabiliteti tega podjetja. C. kr. poljedelsko ministrstvo je vsled posredovanja kmetijske družbe v to svrhu določilo g. dr. Julijus Olschowy, ki bo v nedeljo, dne 12. februarja t. l. popoldne ob 2. uri v Hausenbichlerjevi dvorani v Zaleu predaval. Z ozirom na velikansko gospodarsko važnost tega vprašanja, se vabijo vsi kmetovalci in drugi interesenti, da se udeležijo tega predavanja v lastnem interesu. Ker bo konsulent, g. dr. J. Olschowy predaval o tem predmetu le v Zaleu in Ptaju, vabijo se vse sosedne kmet. podružnice; Celje, Št. Jur ob južni železnici, Vrantsko, Št. Martin na Paki, Velenje, Šmarje pri Jelšah itd., da pošljete k temu važnemu zborovanju svoje zastopnike. — Kmetijska podružnica v Zaleu, dne 26. januarja 1911. — G. Slane, t. č. tajnik. F. Roblek, t. č. predsednik.

Važna sodniška dražba. Dne 23. februarja 1911 se bo vršila pri c. kr. okrajski sodniji v Ormožu prostovoljna sodniška dražba zemljišč v. Št. 100, 268 in 384 kat. obč. Ormož, spadajočih v zapuščeno pod rajinem Cirilom Geršaku. Prvo zemljišče, obstoječe iz nove solidno zidane hiše s prostori za trgovino leži tik poslopja ormoške posojilnice, torej v sredi mesta. Ta hiša z obdajajočimi ga zemljiščem je sodniško cenjeno na 55.300 kron. Drugo zemljišče je krasno stavbišče s hišo. Cenjeno je na 4500 K. Tretje zemljišče leži v ormoškem predmetiju tik okrajne ceste in ki je cenjeno na 10.000 K. Izkljena cena je enina vrednost, polovico kupnine se ima položiti takoj na dan dražbe. Ker je velikanska važnost, da ta slovenska posest ne pride v nasprotne roke, opozarjamо interesenti na to prodajo.

Klerikalci in nemškutarji proti slovenski tiskarni v Celju. Zavezništvo klerikalcev in nemškutarjev proti slovenski tiskarni v Celju se kaj ginljivo kaže iz poročil o ponesrečeni Benkovič - Ambroschitzevi ataki proti tiskarni. »Slovenski Gospodar« laže, da je bila tiskarna zato uradno zatvorjena, ker je hotel Benkovič »zabranil oškodovanje slovenskih posojilnic«. Za njegovo denuncijantstvo in zavezništvo s protestantskim presbiterjem dr. Ambroschitzem nima to odljeno katoliško glasilo nobene grajalne besede. »Ljubščini je najhujši renegat in najbolj zagriven losvonromovec, ko slovenski naprednjak...« je pridal pred kratkim znani celjski duhovnik. — »Marburger Zeitung« ve poročati, da so v »Zvezni tiskarni« zaplenili vse najdenje tiskovine (!!). Bratje po duhu in sreču se pač vedno najdejo. Čudimo se samo, ali ni sram vseh poslenih ljudi, ki so zašli v klerikalni jarem take tovaršije?

Bojeviti kaplan Kranje. Predčerajšnjem se je vršila v Rogatcu obravnava proti kaplanu Kranju iz Žetala, katerega je moral tožiti tamniji nadučitelj Sotošek. Kaplan se je nazadnje poravnal in dal nadučitelju obširno častno izjavlo; stroške mora plačati Kranje. — Isteči kaplanu je zvišalo okrožno sodišče v Celju zaradi razdalitve nekega Štajercianca Grašiča v Hočah globo od 30 na 60 kron, ozir. šest dni zapora. Samo če bodo ti »uspehi« kaplana Kranja naučili, da se ima kot duhovnik edinole brigati za cerkev?

Umrli je v Oblakih pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah 70letni posestnik Franc Puha, oče tovarnarja Ivana Puha v Gradcu. Lastnik

velike tovarne kolce in avtomobilov v Gradcu je torej rojen Slovenec.

Poročil se je g. Schell, nadučitelj v Zrečah z narodno gospodinjsko Mino Pernatovo od Sv. Lovrenca nad Mariborom.

V Ptaju je umrla po dolgi bolezni hčerka pekove vdove gdčna. Marija Fürthner, starca 22 let.

Ustanovila se je pri Sv. Florjanu v Gorenjem Doliču bikorejska zadružna. Načelnik je posestnik Franc Jurač.

V Ormožu se vrši dne 23. februarja pri okrajni sodniji prostovoljna sodniška dražba nove, solidno zidanu hišo s prostori za trgovino sredni mesta, cenjena na 55.300 kron, ter zemljišča s hišo, cenjena na 4500 K, in končno zemljišča v ormoškem predmetju poleg ceste, cenjena na 10.000 kron. Ker je velike važnosti, da ta bivša posest umrlega gospoda Cirila Geršaka ne pride v nemške roke, opozarjamо slovenske interese na prodajo.

V Zidanem mostu se vrši dne 18. februarja t. l. pri Juvančetu občni zbor posavske podružnice »SPD« in na planinski ples. Začetek ob petih popoldne.

V Hrastniku so našteli 2293 prebivalcev, med njimi 468 Nemcev. Zelo dvomimo, da jih je toliko. In za teh 468 »nogroženih« Nemcev vzdružje »Schulverein« — 4razrednico! Kolika hinavčina je torej nemška trditve, da »Schulverein« ne deluje na ponemčevanje slovenskih otrok!

V Studencih se ustanovi s 1. februarjem poštna oddaja.

Požela je iglo. Pred nekaj dnevi so vzel v gostilni g. R. na Tržaški cesti v Mariboru v službo 17letno natakarico Antonijo Svetlin. Ko je hotel zjutraj obračunati, je trdila, da ji je nekdo ponoči ukradel iz zaprtne miznice 140 kron. Gospodarju se je stvar zdela sumljiva in jo je dal zapreti. Ponoči je hodil okrog hiše njen ljubček in je mogoče, da je dala njemu denar. V jetniščici pri okrožni sodniji pa je Svetlin požral iglo. Težko ranjeno so spravili v bolnišnico.

Z Šoštanja. Navzlie velikim nepostavnostim pri občinskih volitvah v Šoštanju, vendar štajerska namestnika istih ni ovrgla, temveč jih je potrdila. Vidi se, kakšen veter veje sedaj proti nam iz Gradača? Za župana je v Šoštanju iznova izvoljen Hans Woschnagg, bivši Sokol in ponesrečeni baron; podupran je Filip Gande, občinski svetovalci: Adolf Orel, Viktor Haček in dr. Lichtenegger.

Z Žalea. Pri posvečevanju neke kapele je streljal posestnik sin Ivan Jerneje z možnarji. Pri tem se je užgal v enem smodnik in opelkal tako hudo Jernejeva po obrazu, da je smrtnonevarno ranjen.

Koroško.

Samomor. V Žabnicih si je prerazil 17. t. m. 57letni posestnik Matvej Šnabl žile na rokah in vratu. Snabl je kazal že delj časa znake bližajoče se blaznosti. Bil je potrit in govoril je, da si bo vzel življenje. Vendar mu tega ni nikdo verjel. Dne 17. t. m. ob pol 2. popoldna pa je šel z britvijo pred hišo ter si najprej globoko vrezal v levo roko, na desni roki pa se je le malo ranil. Zil na vratu si ni prerezel, pač pa ves goltanec. Do včeraja je še živel, ko so ga hoteli prepeljati z vlakom v bolnišnico, je izdihnih.

Vlom. V Št. Vidu ob Glini so vložili 25. t. m. do sedaj še neznani tati v kavarno »Karinthia« ter odnesli od tam blagajnčarki 30 kron in mnogo smotk in cigaret. Iz kuhinje so ukradli več kave in sladkorja ter potem zopet odšli skozi vrata, ki so jih postili odprtja.

Konkurz Palese & Kayser. Okrajno sodišče v Trgu je določilo likvidacijski dan v konkurzu Palese & Kayser in za osebno zavezane družnike na 13. februarja ob 9. dopolne. Upniki, ki pridejo na ta dan, so upravičeni, da izvolio na mesto sedanjega upravitelja konkurznega skladnika, njega namestnika in odbora upnikov druge osebe, katerim zaupajo. Obenem se določi likvidacijski dan kot za poravnavo. Gotovo bo ta dan spravljen v razgovor ſe zelo interesantne zadeve, saj je predzgodovina tega konkurza razburila že celo javnost.

Kakor znamo, je oporekal upravitelj konkurznega skladnika katerim zahtevam glavnih upnikov, centralne blagajne in društva sv. Josefa. Ti zadnji pa so skušali zavlec s pomočjo raznih jurističnih knjiv odločitev procesa čez termin likvidacijskega dneva, da bi imeli na ta način glavno besedo pri izvolitvi novega upravitelja konkurznega skladnika in odbora upnikov. Če se jim to posreči — propadejo, kakor je pricakovati, vsi drugi upniki, tudi upniki prvega razreda, s svojimi zahtevami, ki dosezajo skupaj cel milijon kron. Pred vsem bi bili pri tem oškodovani trgovci, pa tudi nekateri dobavitelji, kar je pa najvažnejše, bi trpeli najbolj občutno v tem slučaju nekdani

nastavljeni in uslužbeni falitne firme.

Pivo na Koroškem. V zadnjem letu, to je od 1. septembra 1909 do 31. avgusta 1910 se je zvarilo na Koroškem veča skupaj 230.245 hl piva. Iz drugih dežel je značil uvoz 49.461 hektolitrov, izvoz pa 25.791 hl, tako, da se je porabilo na Koroškem 253.915 hl piva.

Primorsko.

Poštni urad v Zdravčini. Dne 1. februarja se otvoril v Zdravčini v političnem okraju Gradiška nov poštni urad, ki se bo pečal s pisemsko in vozno pošto ter obenem posloval tudi kot nabiralnica za poštno - hraničniški urad. Zvezan bo s poštnim omrežjem po vsakdanji poštni vožnji med Zdravčino in Zagradom ter po vsakdanji poštni vožnji med Žmavčino in postajo južne železnice Gradiška - Zdravčina. Obenem se združi v Zdravčini se nahajajoča brzovarna postaja z novim poštnim uradom.

Volosko - opatijske novice. Veličinski sifonični koncert. 18. t. m. se je vršil sifonični koncert na Šoštanju občinske godbe, ki je popolnoma uspel. Za to gre v prvi vrsti hvala našemu kapelniku g. Mitroviću. Pri tem koncertu je sodelovalo tudi 22 članov »Slovenske Filharmonije« iz Ljubljane. Koncert se je vršil v veliki dvorani kavarne »Kvarner« in mu je prisostvovalo zelo mnogo izbranega občinstva. Prvo točko Smetanova »Višehrad« je dirigiral kapelnik »Slovenske Filharmonije« g. Čajenek. Igralo se je precizno. Naslednjo točko Čajkovskega simfonija je dirigiral g. Mitrović z njemu lastno elezanco. Na to je sledil Mozartov asdur koncert s spremljevanjem koncerta. Na glasovirju je igrala baronica Vay - Mikš, ki je svojo načelo rešila kot prava umetnica. Splošno moramo priznati, da je koncert popolnoma uspel. — Ljubljanska »Glasbena Matica v Opatiji« priredi 25. marca v veliki dvorani kavarne »Kvarner« koncert. Ta sklep naše »Glasbene Matice« je velopomenben, ker s tem koncertom se bo tuječem pokazalo, da je glasbena umetnost tudi med Slovensko naša pravno razumevanje. — Opatijska zdraviliščna palaca. Začelo se je z zasipavanjem morja, da se zgradi zdraviliščna palaca. Stavba bo velikanska. Zasuli bodo v 18 mesicih 17.000 kvadratnih metrov. Za samo palaco bodo v uporabili 5000 kvadr. metrov zasutega prostora, ostalo pa za vrt. — Količina gospodarstva je bil 1. 1910. v Opatiji. Kako Opatija napreduje, je pač najboljši dokaz izkaz gostov 1. 1910. V tem letu se je število gostov zopet zvišalo za 3330. L. 1910. je bilo v Opatiji nastanjenih 42.740 gostov, brez tistih, ki so si Opatijo ogledali za en ali dva dni. — Tudi v Opatiji. Opatijo - Volosko je obiskalo od 1. do 19. januarja t. l. 732 oseb. 19. januarja je bilo pa v Opatiji 1200 gostov.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Tu pri nas je prava zmeščjava in velika sleparija radi ljudske štetje. Ti italijanski komisari mučijo, šikanirajo in měšajo na vse načine, samo da falsificirajo številko Italijanov in Slovencev. Hud boj se bije med gospodarji in služabništvo radi občevalnega jezika, in to največ pa z našimi služnjkami. Neustrašeno, odločeno so zahtevalo, da se jih je vpisalo za Slovenke, in mnogokatera je moral zrtvovati službo radi ljudskega štetja. Med tržaško slovensko maso, zastopajo naše služkinje velik del te poslednje, in zato pa je tudi naša dolžnost, da ne zabimo njih, ki so najmanj upoštevane od ostalega slovenskega ljudstva. Da danes ta zavedajoča se, poštana slovenska dekleta načrti, da je glasbena umetnost tudi med Slovensko naša pravno razumevanje. — Opatijska zdraviliščna palaca. Začelo se je z zasipavanjem morja, da se zgradi zdraviliščna palaca. Stavba bo velikanska. Zasuli bodo v 18 mesicih 17.000 kvadratnih metrov. Za samo palaco bodo v uporabili 5000 kvadr. metrov zasutega prostora, ostalo pa za vrt. — Količina gospodarstva je bil 1. 1910. v Opatiji. Kako Opatija napreduje, je pač najboljši dokaz izkaz gostov 1. 1910. V tem letu se je število gostov zopet zvišalo za 3330. L. 1910. je bilo v Opatiji nastanjenih 42.740 gostov, brez tistih, ki so si Opatijo ogledali za en ali dva dni. — Tudi v Opatiji. Opatijo - Volosko je obiskalo od 1. do 19. januarja t. l. 732 oseb. 19. januarja je bilo pa v Opatiji 1200 gostov.

Gibanje med babicami. Tržaške babice se potegujejo za izboljšanje gmotnega stanja onih babic, ki so v mestni službi ter so v to svrhu vložile peticje na namestništvo in na magistrat. Mestni fizik je obljubil deputaciji, da se bo število babic za uboge pomnožilo in da se bo obenem obrnil do italijanskega pomožnega društva iz kraljestva, da ta sam nastavi svojo babico za ljudi, ki spadajo v njegovo področje. Mestne babice v tržaškem okolišu dobivajo mestno zakon, o deželnih dolgovih in o finančnem stanju dežele. Sodba je izrečena v najmiljši obliki, a je, kakor rečeno, uničevalna. Naj vsak, kdor se zanima za javne zadeve, pazljivo prebere Mandljeva razkritja in naj skrbi, da bodo izvedeli za ta razkritja najširši krogi, zlasti klerikalni volilci.

+ Ali je »Slovenec« glasile nemškega šulferajna? Včerajšnji »Slovenec« ima to - le neto: »Na

dvorazredni javni nemški šulferajnski šoli v Št. Ilju v Slov. goricah je razpisano mesto nadučitelja. Šola je v drugem krajevnem razredu. Pročnjiki morajo dokazati znanje nemščine in sposobnost subsidičnega poučka - krščanskega nauka. Prošnje sprejemajo do 20. februarja krajni šolski svet v Št. Ilju v Slov. goricah. — Ali je morda »Slovenska Straža« stopila z nemškim šulferajnom že v takoj tesno zvezo, da je glasilo »Slovenske Straže« že tudi glasilo nemškega šulferajna? Drugači si ne moremo razlagati tega, da priobčenje »Slovenec« oficijalne razpisne učiteljskih služb na šulferajnskih šolah. Sicer pa, kakšen namen more imeti ta oglas v »Slovencu«? Prav nobenega drugega, kakor opozoriti slovenske učitelje, naj se zavzamejo za to službo, s čimer je implicitno tudi rečeno, da na njih postanejo renegatje, to je nemškutarji. Najo je stvar takšna ali drugačna, vsekakor je ta razpis učiteljske službe na šulferajnskih šolah v listu, ki hoče veljati za slovenski, takšen škandal, kakršen se še ni prigordil v analih slovenskega časopisa. Slučaj sam pa kaže, kako globoko so že padli slovenski klerikalci,

da se celo ne aramuje več svoje lastne rojake izvabljati v nemškutarški tabor! »Slovenec« lahko sedaj poča že poda brez stida in sramu roko ptujkemu »Stajerju«. »Slovenec« in »Stajer« sta si bila že dosedaj edina v obrambi »Kranjske šparkasse«, čemu bi si potem ne bila tudi edina v delu za nemški šulferajn? + Razprodaja klerikalnih vrtaljev ne napreduje tako, kakor si klerikalci to žele. Že pred dnevi časa so klerikalci naročili 22 vagonov vagonov »Štiglje« za obmejne Slovence. Vsek

Somišljenike

vabimo na

SIHOD

ki ga priredi

v nedeljo, 29. t. m. ob 10. do poldne v hotelu »Štrukelj«

piteljskem hribo kar mrgoti mladeži, ki po bliskoma šviga po zmrzlem klancu na urnih saneh. Najbolj živo je popoldne po šoli, ko zamrgoli mladina iz šole in se semtretja pridružijo tudi visokošolci, siti zaduhlega zraka in listanja knjig. — Letošnje je ljudsko štetje. Mnogo se je že govorilo in pisalo o ljudskem štetju in se bo še. Kajti da je tako ljudsko strženje populoma odveč, ni treba povedati, zlasti pa na obmejnih krajih, kjer hočejo spraviti same Nemce na papir. Nemški »Volksrat« v Ljubljani je razposlal na vse graščine po Dolenjskem, graščakom pisma, v katerih jih pozivlja, naj popisuje vse uslužbence, hlapce, dekle, pastirje in dr. ki so seveda le sinovi našega kmetskega ljudstva, — za Nemce. Kjer je ljudskoštveni komisar poštenjak, bo že nukren pravo; lahko si je misliti, koliko ljudi je za nas v takem slučaju izgubljenih, če je števni komisar kaka zanesljiva oseba, kakršne glavarstvo prav rada posiljajo na štetje, kjer se zapisuje ljudi iz priprostega ljudstva, ki ne pozna nemške črke, za Nence. Jasno je, da tako počenjanje ni nikako štetje, ampak prisiljeno znašilo ir skrupualo brez vsake vrednosti za znanstvene namene, v škodo narodom in ugledu države.

Sirov mož. Neki čevljarski mojster iz kamniškega okraja je prišel nedavno tega proti jutru pijan domov in izval prepir s svojo ženo. Zgrabil je za čevljarsko kladivo in udaril z njim svojo ženo po hrbitu, na kar je ona zbežala. Nekaj časa jo je še zasledoval, potem pa ji je vrgel kladivo in kameu v hrbel ter jo ranil in ji zlomil rebro.

Nedadno umrl. 24. t. m. je izplil 79letni Gašpar Telban iz škofjeloškega okraja, kakor je imel že navado doma steklenično žganja in zaspal. Naenkrat se je zgrudil, izgovoril nekaj neumiljivih besed in umrl. Najbrže ga je zadeila srčna kap.

Sankališče Lanceovo. Podpisano županstvo daje tem potom na splošno znanje, da je občinski odbor z ozirom na mnoge obiske in prenogene prošnje v svoji seji dne 24. januarja svoječasno izdalo prepoved sankanja na cesti »Pustgrad - Noš« razveljavil, ter isto proti pobiranju vstopnine za sankališče vporabiti dovolil. Vstopnila se je določila za vsako odraslo osebo 50, za dijake pa 20 vinarjev. Vstopnice se bodo ob nedeljah in praznikih od 1. do 6. popoldne na sankališču, ob delavnih dneh pa v občinski pisarni prodaja. Za vodstvo in vzdržavanje sankališča je izvoljen odbor, obstojec iz predsednika, dveh odbornikov in blagajničarke, kateri ima po končani seziji zbrano vstopnino, po odbitku stroškov občinskemu odboru izročiti. Isto po tem, vvezvi v pretres potrebe občine, sklene, v katero svrhu je zbrano vsoto porabiti. — Županstvo Lanceovo, dne 26. januarja 1911. — Fran Dernič I. r. župan.

Krapinske toplice. Ravnateljstvo kopalnišča se je posrečilo zaradi izborne kuhinje in kleti znanega hotelirja in restavraterja g. Iv. Sauerja za bodočo sezono pridobiti za zdraviliško restavracijo v Krapinskih toplicah, katera veste bo zbudila splošno zadovoljstvo.

Elektroradiograf »Ideal«. Zraven glavne pošte ima od sobote 28. januarja do torka 31. januarja slediči spored: Baby. (Komično.) Zurnal Pathé št. 89. (Različne novosti.) Fred Sato s svojimi psi. (Varietetno-točka.) Moč žensk. (Drama.) Luká žrtev svoje poštenosti. (Komično.) Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9.: Čudni dogodek pevke. (Drama.)

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Amerikorico 21 Hrvatov in 52 Macedonov, nazaj je prišlo pa 11 Hrvatov in 5 Macedonev. 71 tesačev se je povrnilo iz Rumunije v Tolmin.

Izgubljeno in najdeno. Nek deček je izgubil gledališko havbico in par rokavice. — Solski učenec Fran Wölfing je našel zlato zapestnico, katero dobi lastnica v Kolizeju, soba št. 40.

Pojasnilo. V razglasu Mestne hranilnice ljubljanske glede razpisa 2 mest praktikantov se mora v toliko popraviti, da se zahteva poleg nižje gimnazije ali nižje realke tudi trgovska šola.

Društvena poznanila.

»Domovini« je darovala družba narodno-naprednih volilev šentperškega in kolodvorskoga okraja v gostilni gosp Bončarja na Sv. Petru cesti na predlog gosp. Šaplje in gosp. posl. Turka 30 K, od katere vso te podaril gosp. posl. Turk sam 10 K. — Naj bi ta velikodusen dar žel mnogo posnemanja.

»Pravnik«. Člani društva »Pravnik« se opozarjajo, da se vrši glavna skupščina dne 30. januarja ob 8. zvečer v mali dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani. Odbor vabi k obilni udeležbi.

VI. plesni in zabavni večer »Narodne čitalnice« v Ljubljani se vrši

danes uvečer v vseh čitalniških prostorih »Narodnega doma«. Vabljeni so vse člani čitalnice, po njih vpeljane osebe in vsi od odbora povabljeni. Začetek je ob 8. zvečer, na kar se prosi oziрат, ker je skrajno brezobzirno s čakanjem dolgočasiti točno prihajajoče.

Spored »Triglavanskih slovenskih novosti« dne 19. februarja v Ljubljani je slediči: Ob 10. dopoldne zborovanje »Starejšinske zvezek«, nato obhod po mestu v ekvipažah, ob 2. banket in zvečer ob 9. veliki »Triglavanski ples« v »Narodnem domu«.

Odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« je sklenil v seji dne 20. januarja t. l., preskrbovali pevovodjem društev, ki so člani »Zvezek«, proste vstopnice za razne koncerte, ki se prirejajo v Ljubljani. Pevovodjem z dežele se poleg tega povrnejno delni potni stroški do 50%. Ker večja ta sklep tudi že za koncert »Glasbene Matice« dne 5. februarja, naj blagovolijo oni gg. pevovodje, ki se žele udeležiti tega koncerta, naznanih to čim prej? »Zvezi slovenskih pevskih društev« v Ljubljani.

I. društvo hišnih posestnikov ima letoski občni zbor v torek, dne 31. januarja ob 8. zvečer v hotelu »Union« (I. nadstropje). Posestniki, pridev v obilnem številu na občni zbor! Le s skupnim delovanjem si moremo olajšati svoje velikanske davčno breme.

Kam je namenjen čisti dobiček lovskega plesa? Med občinstvom je razširjeno mnenje, da ima »Slovensko lovsko društvo« na razpolago denarja, kolikor hoče, češ, loveci so sami bogati ljudje. Temu pa žal ni tako. »Slovensko lovsko društvo« je komaj 4 leta staro, in ni imelo priike, zbirati zakladov. Podpore ne dobiva prav nobene, dosedanje prireditve ... r. razstava rogova, tekma psov itd., pa so bile zvezane z večjimi stroški kako dohodki. Edini vir dohodkov je članarina, ki znaša na leto 5 K. Ker dobiva pa vsak član društveno glasilo »Lovec« brezplačno, se vsa članarina porabi za list, tako da društvo ničesar ne ostaja. Društvo se je med drugim postavilo tudi v službo humanitete, in je v svoja društvena pravila sprejelo to - le dobro: § 4 lit. d.: Svoj namen hoče društvo doseči s tem, da po možnosti podpira lovsko uslužbenec. Lov zahteva mnogo žrtev in večkrat se dogodi, da krogla tatinskega loveca prestrši nit mladega življenja, vnetega in vestnega lovskega čuvaja in malim otročičem odvzame očeta rednika, nesrečni ženi pa moža. Pa saj ni treba, da bi posegala težave lovskega stanu roka tatinskega loveca, saj stanovske dolžnosti lovskih uslužencev same zahtevajo vsako leto nekaj žrtev. Koliko se jih ponesreči na gorah, koliko obstreli, koliko ujamekal neozdravlje bolezni. Za vsemi temi plaka največkrat nepreskrbljena družinica. Takim sirotom lajsati gorje hoče »Slovensko lovsko društvo«. Tej svoji vzvišeni nalagi pa ne more zadoščati, če nima sredstev. — Lovski ples ima sicer na zunaj lice zabave, toda motiv je veliko resnejši in skozinsko humanitet. To bodi povedano vsem, ki so bili mnenja, da gre to le za zabavo.

Trgovski plesni venček. Opaziramo vnovič gg. člane in prijatelje društva, da prirede plesni odsek slovenskega trgovskega društva »Merkur« dne 4. februarja t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« plesni venček, čigar čisti dobiček je namenjen dobrodelnim napravam društva. Pri plesnem venčku bode svirala slavna »Slovenska Filharmonija«. Začetek ob pol 9. zvečer. Vabila so se že razposlala. Ker je pa mogoče, da se je kdo prezrl, prosimo dotočnike, da nam oproste ter naj zahtevajo vabilo od društva. Vstopnice se dobre pri sledenih tvrdkah: Gričar & Mejač, I. Samec, V. Petričiča nač. ter I. Kosteve. Plesni odbor se pridno pripravlja, ter bode storil vse, da tudi ta prireditve lepo uspe, kakor vse dosedanje, ki jih je »Merkur« priredil.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani priredi, kakor smo že poročali, v soboto, dne 11. februarja 1911 v veliki dvorani hotela »Union« svoj II. plesni venček. Prirede društva odlikovalo so se dosedaj vse po izbornem aranžmaju, kot dobre neprisiljene zabave in upomo, da tudi ta ne bo izostala za prejnjimi. Ker bo odbor tekom prihodnjih dni pričel z razpošiljanjem vabil in bi se pri tolikem številu razposlanih vabil, lahko kdo prezrl, spona naprošeni, da objavimo, naj vsak, kdor se za ples zanima in želi vabilo, istega pri društву reklamira.

Telovadno društvo »Sokol« na Vrhniku priredi v nedeljo, dne 5. februarja t. l. društveno maškarado pod naslovom »Preporod na ljubljanskem barju«. Zanimanje za to prireditve je na Vrhniku in v okolici, kako razveseljujoče, kar spričuje, da bo ta dobro obiskana. Saj vrhniški »Sokol« v resnicu deluje v to, da si pridobi vše sloje. Zaveda se dobro svojih dolžnosti z delom in smo se ga

prištevali k telovadnemu društvu. Poleti ne manjka vrhniškega »Sokola« na nobenem večjem, pa tudi ne na manjšem sokolskem zletu: povod nastopa v kroju v primerem številu, povod sodeluje pri telovadbi v častnem številu. To dokazuje, da so bratje člani zavedni Sokoli in da so bratje telovadci pridini. Društvo je torej na zdravi podlagi: dela telesno, dela duševno. Pozimi, ko ni javnih nastopov, se pripravlja v telovadnici za potele ter obenem tudi prireja gledališke predstave in če priredi koncem zimske sezone še maškarado, kjer naj se razvije neprisiljena domača zabava, ima prav! »Sokol« pričakuje, da bodo obiskali to prireditve vsi Vrhničanje in okolični, brez razlike. Pod streho narodnega demokratizma se hočemo skupno zabavati in občudovati! »Preporod na ljubljanskem barju«. O podrobnejših stvarih bomo še pisali. Na zdar!

Iz Litije. Mladi dramatični odsek »Sokola« Litija - Smartno je predril na Silvestrov večer pod vodstvom brata režisera Pleničarja načrno igro »Revček Andrejček«, združeno s prosto zabavo. Veselo je bilo videti mlade moči, ki so brezjemno izvršili svoje vloge prav dobro. Resni, kakor tudi humoristični prizori, izpeljani so bili v splošno zadovoljnost. Tudi petje s spremljevanjem novoustanovljenega seksta na lok je nam ugašalo. Igra se je ponavljala dne 6. januarja ob primeroma dobrimi udeležbi; pričakovali smo vendar boljše iz ozirov na gmotne razmere mladega odseka. — Igralo se je pri jako ličnih novih kulisa, delo bratov Magoliča in Pleničarja, ki sta pri svoji vsestranski požrtvovalnosti in navdušenosti vredna le pohvale. Da misli pa sedaj, kakor se sliši, dramatični odsek za nekaj časa opustiti svoje delovanje, mu nikakor ne svetujemo, ampak mu kličemo: pogumno naprej, delo se je spravilo težavno v tir, kraj vseh težko in z ne malim delom. Nadaljujte z delom, ki je že tako lepo v tiru. Pomislite vendar narodnjaki, da se s 5. februarja otvorja »Orlovi dom« v Smartnem pri Litiji, kjer se bodejo, kakor se čuje, tudi uprizarjale predstave. Boriti se bo treba s protimočjo; z delom bodo pokazali, da delate za narod in to spočnavši, bo tudi narod delal za vas. Torej brat režiser — le na noge!

Gasilno društvo v Smartnem pri Litiji priredi dne 12. februarja v prostorih gosp. Robava društveno veselico s plesom itd. Vstop je delavnim članom prost, za druge osebe je 60 vinarjev.

Telovadno društvo »Sokol« v Logatecu si je na zadnjem občnem zboru izvolilo slediči odbor: starosta Hodnik Fr.; podstarosta Hladnik Fr. načelnik Kraigher Avg.; tajnik Špan Josip; blagajnik Škrlj Iv.; odborniki: Rihar Iv., Šebenik Iv., Gosar Josip, Zavrtnik M., Jerina Iv., de Gleria Ant.; načemnik: Puppis Rud. in Lenarčič Iv.; pregledovalca računov: Baje Anton, Korenčan Fr. — Društvo šteje 9 ustanovnih 56 podpornih in 17 izvršujočih članov, članov v kroju je 30. Med letom je preminil blagi ustanovnik br. Avgust Mulley, katerega je spremlil »Sokol« korporativno k zadnjemu počitku. Društvo se je prav marljivo udeleževal raznih zletov, tako n. pr. zleta S. S. Z. v Celje v lepem številu 18 članov v kroju, trobentaskim zborom in 1 vrsto na orodju. Sodelovalo je s telovadbo pri veselicu Ciril - Metodove družbe, ki sta jo priredili tukajšnji podružnici in priredili, kakor vsako leto, tudi letos krasno uspeli Silvestrov večer, na katerem je med drugim nastopil tudi društveni pevski zbor. Telovadilo se je trikrat na teden in pride na 1 telovadno uro povprečno 12 telovadcev (največ 15, najmanj 6). Članstvo je nastopilo pri prostih vajah in na orodju v Celju, Cerknici in dvakrat v Logatecu. Društvena blagajna izkazuje letos 73 K 75 vin, prebitka in znaša društveno premoženje z denarjem, ki je načelen v logaški posojilnici 753 K 38 vin, vrednost inventarja pa 10% odbitku za obrabo pa 972 K 60 vin. »Sokol« vzdržuje in vodi v Dol. Logaten »Javno ljudsko knjižnico in čitalnico«, ki ima čez 300 knjig in časopisov. Na občnem zboru je bil izvoljen poseben odsek, ki bo odslej oskrboval knjižnico samostojno v področju odbora ter odsek za »Sokolski dome« v Logatcu. Na ta način je omogočen lepši razvoj naše knjižnice, a tudi »Sokolski dom« bo tako prej prišel na trdno tla. Pod vodstvom požrtvalnega br. staroste in vrlega nemurja delujejočega br. načelnika smo zreti logaški »Sokol« v najlepšo bodočnost.

»Sokol« v Radečah pri Zidanem mostu ima dne 11. februarja v prostorih gosp. E. Gmeinerja sokolsko maškarado.

»Sokol« v Krškem ima svoj ples

v sredo, dne 1. februarja. Na ples

bi moral igrati znana ciganska godba »Roč in Slov. Grada«.

Ker se je to godba po protetu v Vojspergu na

Koroškem razdelila, naročili je krški »Sokol« vojaško godbo 53. poštipka

iz Zagroba. Ples bo v novi »Sokolski dvoranici«.

In Makronega. Na sokolskem rednem občnem zboru, ki se je vrnil dne 22. t. m. je bil izvoljen starosten marljivi in vzorni brat Anton Zajec, podstarosten br. Klemenčič in načelnikom b. Fran Zlajpah, ki je v preteklem letu že pokazal, kako vzorno zna gojiti svoje vrste. — Drugih bratov odbornikov in namestnikov ne bomo naštevali, ker so s par izjemami isti, kakor prejšnje leto in proti njihovi izvolitvi nimamo pravzaprav ničesar. Oziraje se na tistih par izjem, da moramo priponiti o zelo, zelo žalostnem dejstvu, da se je naš »Sokol« razcepil v dva tabora — v mlađine in starine. »Sokol« je svoboden, kakor ptica pod nebom in si ne pusti vsljevati ptujih načel in programov.

Zato se nam zdi smejno, ko so mlađini sestavili volilno listo, da so se zaznamovali kot kandidati in da so naravnost reflektirali na odborniška mesta in nekateri še posebej na častne portfelje, ko niti vedeli niso, če imajo njihovi sobratje vanje zaupanje. — Tudi starinom se mora dati prvenstvo; kajti če tudi so pustili morda pusto ledino, pustili so pa vendar vsaj ledino. — »Sokol« ne sme biti strankarski, biti mora brez politike in zapisano mora imeti na svojem praporu samo svojo maksimo: »Delo za domovino« in »Ne koristi, ne slave!« Žal, da moramo tako poročilo registrirati. — V ostalem pa se mora poudarjati, kakor smo posneli iz portfelja, da je bil naš »Sokol« v preteklem upravnem letu zelo marljiv in da je povsem zadostil svojim dolžnostim. — Vse priznanje gre bivšemu podstarosti, zdaj starosti br. Zajecu, ki se je udeležil vseh sokolskih zletov in na dnu in s telešom Sokol, bil je s srcu resnični brat svojih bratov. Zaupanje imamo vanjga in prepričani smo, da bo mokronoški »Sokol« pod njim pravzaprav dosegel svoje cilje. — Vso pohvalo zaslubi pa tudi blagajnik br. Ant. Zlajpah, ki je točno vodil svoje račune in kakor marljiva čebelica vedno nabiral prispevke — in mokronoški »Sokol« se ponaša s tako velikim denarnim prometom, da makarči tak. — Br. Zlajpah je polnopna opravil svoj portfelj, on res zaslubi absolutorij in lahko je ponosen sam nase. — Vsa čast g. Mavšaru, posestniku iz Praproč, ki sicer ni našega mišljenja, pa je bil ustanovni član »Sokola«, ki je že opetovanio počasnični odbornikov predlog, naj bi se zaslubiščemu srbskemu književniku Dositiju Obradoviću ob prilici pravoslave njegove stoltnice, postavil v Belgradu dostoječ spomenik. — Ta predlog je bil soglasno sprejet. Zupan Davidović se je dalo na pravoto, da po svoji razsodnosti napraviti Obradoviću bisto, kip, ali kak druge vrste spomenik. Zupan je obljubil, da bo skrbil za to, da bo dobil Obradović dostoječ spomenik in da bo vseh podrobnosti svoje akcije obveščeval občinski odbor

gega cerkvenika, Ortnerja, in sedaj se je razvedelo, da sta že delj časa izrabljala oba cerkvenika mladino, ki je bila pod njiju varsivom, za svoja svinska nagnjenja. 2. t. m. se je vršila proti Jožefu Kochu, ki je bil izprva pobegnil, se je pa pozneje sam javil, pred deželnim sodiščem v Ino-mstu obravnavna. Obsojen je bil na šest mesecev težke ječe s postom vsak mesec.

* Morilec Mačoh ušel. Kakor poročajo listi iz Varšave, se je posrečilo zloglasnemu patru Mačohu, znanemu izza zločinov v Čenstohovi, pobegniti iz preiskovalnega zapora. Kako so se mu odprla vrata ječe, o tem poročila molče.

* Enotni zahodnoevropski čas. V francoskem senatu se je sprejel predlog, da se uvede za francosko zahodnoevropski čas, tako da bodo imene države Angleško, Francosko, Belgija in Holandsko enotni čas.

* Promocija nemškega cesarja. Dr. Viljem II. bo promoviran po ritu pranske nemške univerze v prestolnici dvorani kraljeve palače v Berlinu. Sedaj bo imel cesar Viljem II. najbrže prvič priliko pokloniti se pred svojim lastnim cesarskim tronom in obljuditi z besedo »spondeo«, da se bo vedel od sedaj naprej, kakor se spodbobi za akademično izobraženega človeka. Ali ga bo opomnil praski rektor na to njegovo dolžnost? So pač še druga zanimiva vprašanja, katerih odgovor ni tako lahek. Tu bo stal višji pedel in pedel medicinske fakultete. Ali mu bosta čestitala, kakor je običajno in mu podala desnoz levice, pa napravila nedvomljivo gesto »bakšiš«?

* Bosanska reduta. Aneksija Bosne in Hercegovine rodila že svoje sadove. Pa to niso bogve kaki finančni ali pa narodno - gospodarski sadovi, vendar pa so zastopani pri tem vprašanju zelo visoki krogi. Tako se imenuje ime Metternich in pl. Burian ter vitez pl. Horowitz. Komaj je vstopila Bosna in Hercegovina v ožji stik z avstrijskimi deželami, že so prišle odlične dame na misel, predeti v prepustu bosansko reduto, na kateri bodo nastopale turške žene in žene v slikovitih srbskih narodnih nošah. Škoda, škoda, da bo v teh prilih, ki se bodo dvigala pod lepimi jugoslovanskimi nošami, ne tli niti iskrica spoznanja potreb jugoslovenske žene, niti najskromnejša ljubezen do onega naroda, od katerega si bodo izposodile nošnje. Tako bo ta reduta prava in pristna maškerada, pri kateri sreči ni niti najmanje pričazet. Vršila pa se bo ta reduta na Dunaju v palači Esterhazy.

* Tragedija v več dejanjih. V bližini Avelina v Italiji se je zgodila nasledna tragedija. Neki kmet iz okolice Avelina se je bil pred leti vrnil iz Amerike in je ubil svojega očeta, ker je bil ta med njegovo odsotnostjo zapeljal njegovo ženo. Neka mlada žena, katere mož je bil tudi v Ameriki, pa je umorila svojo taščo, ker ni marala poslušati njenih pridig. Morilec in morilka sta bila skorostno obsojena na štiri leta ječe in ko sta prišla iz ječe, se je razvilo med njima intimno razmerje. Mati mlade žene pa je hotela preprečiti to razmerje. V torek je dobila ljubčeka svoje hčere v cerkvi, ter ga je umorila s tem, da mu je porinila nož v srce, nakar je zbežala, razdraženo ljudstvo pa je udrlo za njo. Žena se je zatekla v neko sobo v občinski hiši, ko pa so prišli ljudje za njo v sobo, so se tla udrila in morilka ter kakih 40 zasedovalcev je padlo v globino. Skoro vseh 40 se je več ali manj poskodovalo, samo morilka je ostala ne-poškodovana ter so jo odvedli potem v zapor.

* Tiskarstvo in Rimljani. Čuditi se moramo, da Rimljani niso poznali tiskarstva. Zelo blizu pa so bili že, da bi iznašli tudi to in bi Gutenberg ne imel prilike priti do svojega slavnega imena. Znano nam je, da so dajali starci Rimljani svojim otrokom posamezne črke, vlike ali pa izdolbene iz medi in da so se otroci na ta način lažje naučili brati. To vest imamo iz Kvintilijana. Cicero pa se izraža, da je ravno tako nezmišljeno misliti, da se je sestavil svet iz posameznih atomov, kakor pa da bi nastale Ennijeve analne iz kupa na zemljo stresenih kovinastih črk. Večno pa, da je bil Cicero prepričan, da je svet nastal iz posameznih atomov, in Ennijeve analne so sestavili iz medenih črk. Zato pa se moramo tudi čuditi, da Rimljani niso prišli na meseč uporabljati kovinaste črke za tisk.

* Premeten tič. Budimpeštanski policiji se je posrečilo pred par dnevi dobiti v roke zopet enega najnevarnejših zločincev Jožefa Kapitány. Kapitány je star še 32 let in že star znanec policije, kateri priposevuje vsakkrat, kadar ga dobi v roke, o svojih zvijačah. Sedaj se je pritožil, da ga niso podučili, ko se je mislil izseliti v Ameriko, da tam ne sprejet.

majo ljudi, ki imajo kako česno bolezni. »S stokronskimi bankovci sem si nizal čevlje, ko sem odhalil,« je vzkliknil s humorjem, »najaz pa sem prišel skorobrez denarja. Hoteč, nočec, sem moral orediti 60letno devico s svojo ljubezijo in sem sprejemal od nje denarne podpore, da sem mogel hoditi elegantno oblečen v kavarno. Obljubil sem ji tudi, da jo poročim in k temu sem tudi pripravljen.« Policia pa ga ni izpustila, ker ima na vesti tudi še neko tativino. Sicer pa bi bila morda za Kapitanja poroka s 60letno zapeljano devico večja pokora, kakor pa ječa.

* Obupan konduktor cestne železnice. Ni se zgodilo to v Ljubljani, in vendar bi se bilo to tudi pri nas lahko zgodilo. Neki trgovec je šel čakat s svojo ženo in svojo hčerkjo na kolodvor svojega brata, ki se je pripeljal s svojo soprogom in s svojim imenom. Po sprejemnih pozdravilih in obligatnih poljubih je stopilo vseh šest oseb na voz električne cestne železnice in sedlo, samo trgovec je moral ostati zunaj in ni smel v notranje vozo, ker je imel v ustih gorečo smotko. Konduktor je pristopil, ko se je voz odpeljal k eni izmed dam ter ji ponudil vojni listek. »Moj mož zunaj bo plačal,« ga je zavrnila dama, druga mu je rekla, da bo plačal njen svak in tretja, da naj se obrne do njenega očeta, poskusil je potem pri moških. Prvi ga je poslal k svojemu bratu, drugi k svojemu stricu in vendar je bil zunaj samo en moški. Kar zavrtelo se je konduktorju v glavi, končno pa ga je rešil iz te situacije trgovec s smotkov ustih, ki je zahteval šest voznih listkov.

* Neprekliceno dne 1. februarja t. l. ob 8. zvečer se vrši javno žrebanje loterije na korist društva za varstvo in reševanje otrok v dvoranu za žrebanje e. kr. blagajne državnih dolgov, Dunaj I. Singerstrasse.

* Najuspešnejše sredstvo, ki je industriji in trgovstvu za razsirjevanje njih prodajalih na razpolago, je časopisna reklama. Težavnost pa, pri raznolikosti reklamstva zadeti najpravilnejše in pravilno, dela in seroton potrebo, da imajo na razpolago zanesljivejšega vodnika in svetovalca. Zato pa vselej ob novem letu izhajajoči časopisni katalog anončne ekspedicije Rudolf Mosse vzbuja posebno pozornost. Tudi nova, 44. izdaja te preizkušene priročne knjige obsegata vse potrebne podatke v razvidni razporedbi. Kadar vselej, je tudi tokrat dodan katalog Rudolf Mossetov normalni vrstomer, edina zanesljiva in priročna priprava za pravilno preračunjanje vrst. Za poseben pridatek h katalogu nudi firma Rudolf Mosse svojim kupčinskim prijateljem elegantno opremljeno pisalno mapo s kolesarjem za zapiske vseh dni v letu. Omembne vredne so v pisni mapi reprodukcije kako vidnih načrtov oglavov, ki jih je firma Rudolf Mosse izdelala za svoje naročnike.

Telefonska in brzojavna poročila.

Posojilo »Gospodarski Zvezki«.

Dunaj, 28. januarja. Čuje se, da je »Gospodarska zveza« v Ljubljani dobila veliko državno posojilo.

Avtirske delegacije.

Dunaj, 28. januarja. Avstrijske delegacije imajo v ponedeljek 30. t. m. v Budimpešti sejo in sicer zboruje najprej odsek za zunanje zadeve in za Bosno in Hercegovino. V odseku za zunanje zadeve bo razvil grof Aehrenthal svoje ekspozite glede zunanjopolitičnega položaja. Prva plenarna seja avstrijskih delegacij bo sklicana potem za 1. februar. V tej seji pridejo na dnevni red samo formalnosti, kakor na mesto odstopivšega Glombinskega, ki je postal železniški minister, volitev novega podpredsednika v avstrijski delegaciji. Kot njegov naslednik je določen poljski poslanec Kozlowski. Nadalje se imajo izpopolniti nekatera mesta v odsekih, kar vse je naloga plenarne seje delegacij 1. februarja. 3. februarja ima vojni odsek svojo sejo v kateri bo razvil grof Montecuccoli mornariški program. Mornariški odsek bo imel seje v petek in v soboto, potem pa sledi osemnevna pavza. Dne 7. februarja je potem plenarna seja poslanke zbornice.

Hrvati in Ogori.

Zagreb, 28. januarja. V hrvaškem saboru je odloženo na predlog poslanca Lorkovića vseh 15 članov odseka za ogrski državni zbor svoje mandate, ker so Ogori hrvaško-ogrsko nagodbo kršili. Poslane Lorković je predlagal tudi, da naj sabor odpokliče iz ogrskega državnega zebra vse delegate, potem bi bile vse vezi Hrvatke z Ogrsko prekinjene. Lorković je v daljšem govoru utemeljeval te

svoje predloge in dokazal, kako Ogrska krši svoje dolžnosti zlasti o vprašanju železniške pragmatike in uporabe hrvaškega jezika v ogrski državni zbornici. Za ta predlog so glasovali vsi razen poslanec Supila, grofa Kulmerja in Lorkovića samega. Tudi ban dr. Tomasič je imel daljši govor. Končno ni prišel sabor do nikakega sklepa in je bila nato scena odgoden.

Jugoslovanko in italijansko vseučiliško vprašanje.

Frankobrod, 28. januarja. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Dunaja, da je parlamentarna situacija vsled tega, ker so Jugoslovani odklenili ponudbe glede jugoslovanskega vseučilišča in italijanskega fakultetega vprašanja, že mnogo bolj njasna kakor je bila poprej. Če se bo vlada zbral na nastop Jugoslovana, bodo Italijani obstrukuirali, če pa bodo hoteli rešiti italijansko fakultetno vprašanje, bodo izvali slovenko obstrukcijo. Slovenska obstrukcija je mogoča le s sodelovanjem Cehov, potem pa je razprt državnega zborna z vso gotovostjo pričakovati, če se vladne posreči zlomit to obstrukcijo in s tem dokazati, da ni delozmožnost parlamenta odvisna od majhnih narodov. Ta izvajanja »Frankfurter Zeitung« nikar niso točna.

Vstaja v Jemenu.

Carigrad, 28. januarja. Kakor poročajo tukajšnji listi so naskočili vstasi strategično važno mesto Međan, bili pa so premagani od maloštevilne posadke. Said Idris odklanja vse posredovalne predloge vojaškega povojnika v Assyr.

Znamenit angleški parlamentarec umrl.

Berlin, 28. januarja. Iz Londona se poroča, da je zbolel znameniti angleški parlamentarec lord George za neko vratno boleznijo in bati se je, da se ne bo mogel udeležiti parlamentarnih sej.

Razne nade ekskralja Manuela.

Pariz, 28. januarja. Don Miguel Braganca se je izjavil proti nekemu korespondentu nekega tukajšnjega tista, da so vse nade odstavljenega kralja Manuela, da zopet zasede kraljevski prestol na Portugalskem, prazne. Celo v slučaju, da bi zmaga na Portugalskem monarhistična ideja, bi bivši kralj ne imel nič upanja, da se mu vrne prestol.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. januarja: Jernej Tavčar, mizarški mojster in posestnik, 73 let, Karlovska cesta 10. — Marija Vovk, bivša služkinja, 66 let, Radeckega cesta 11. — Josip Knific, bivši delavec, 65 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 23. januarja: Josip Erjavec, dininar, 36 let. — Nikolaj Mikulič, bivši tovarniški delavec, 49 let.

Dne 24. januarja: Franjo Močnik, delavec, 35 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradi kurz dunajske borze 28. januarja 1911

	Dunaj	Blagov
mejna renta	93:05	93:25
stebarska renta	97:35	97:5:
avtr. kronska renta	92:95	93:15
ogr.	91:5	92:05
kranjsko-črničko posojilo	96 —	57 —
k. o. češke dež. banke	94 —	95 —

Srednje iz 1. 1860 %

" " 1864

" " zemeljske 1. izdaje

" " ogrske hipotečne

" " dun. komunalne

" " avtr. kreditne

" " Ljubljanske

" " avtr. rdeč. krila

" " ogr.

" " bazilika

" " turke

Dotace.

Ljubljanska kreditna banke

Avt. kreditnega zavoda

Dunajske bančne družbe

Južne železnice

Alpine-Montan

Ceške sladkorne družbe

Zivnostenske banke

Vatutri.

Cekini

Marke

Franci

Lire

Rubliji

11:26 11:39

117:3: 117:1: 95:5 94:0 253:10

67:7:5 66:— 77:0 77:— 273:— 282:10

67:8:75 116:0 77:1 276:— 284:—

66:— 116:0 77:— 276:— 284:—

116:0 77:— 276:— 284:—

117:1: 94:0 94:70 254:50

117:2: 95:15 254:50

94:10 254:50

Redka prilika! Redka prilika!

Jako dober pianino

je po ceni pred na voglu Sv. Petra cesta, vchod Radeckega č. št. 2, II. nadstropje. 394

V "vili Pavčič" v Zg. Šiški se odda takoj ali s 1. majem 1911 lepo, moderno

stanovanje.

Gospodična

večna stenografije in strojepisja, slovenskega ter nemškega jezika zmožna, želi v najkrajšem času kot začetnica službe bodisi v mestu ali na deželi kot taka ali pa v kakih pisarni, kjer se ne rabi stenografija in strojepis. — Naslov se izve pri upravnosti »Slovenskega Naroda.« 377

Trgovski pomočnik

25 let star, Specerijske in mešane stoke vešč, dober detajlist in hiter računar želi službu v mesu ali na deželi. Zmožen je voditi tudi kako podružnico. Na zahtevo položi lahko varščino.

Ponudbe pod »Trgovski pomočnik 500« na uprav. Slov. Naroda.« 378

Učenec

poštensih staršev 278 sprejme v manufakturno trgovino

J. Fajdiga v Vipavi.

Pozor!

Naznanja se p. n. občinstvu, da se od danes naprej v gostilni "pri Panju" prodaja razen drugih tudi belo in črno vino po 72 v liter

Ljubljana, Vegova ulica štev. 10.

Želi se prevzeti dobro idoča

trgovina

večjega obsega. 396

Ponudbe pod »Merkur 1911« na upravnosti »Sloven. Naroda.«

Dve majhni hiši

z gostilno se zaradi preselite po nizki ceni prodasta, prda se pa tudi

privatna hiša

z velikim vrtom in več parcelami za stavbišča pri glavnem cesti. Odda se tudi

velika klet.

Več se pozive v restavraciji "pri Zvezdi" v Spodnji Šiški. 388

Naročila za

vizitnice

sorejema

Narodna tiskarna

in

Narodna knjigarna

Izjava.

Podpisani preklicemo in občljujemo vse svoje obdolžitve glede gosp. Val. Aubelna, pek. mojstra na Glincah, ker se je pri glavni razpravi dognalo, da so vse te obdolžitve popolnoma neutemeljene.

Ford. in Mar. Balija.
Ana Sajo, kuharica na Glincah.

Stanovanja

z 1 sobo in kuhinjo se oddaja za februar na Poljanski cesta št. 60 ter na Predovičevem selu. 324

Elija Predovič, Ljubljana.

Plinova peč

(Gasofen) se prda po nizki ceni pri Avg. Agnola, Dunajska cesta štev. 13. Peč je pripravna za kontor ali kak mali lokal.

Pozor!

J. Wermuth, starijar z Dunaja je tukaj, kupuje in plačuje najvišje cene za odložene obleke gospodov, vojaške in železniške uniforme, sedla, borte. Dopravnica zadostuje. — Naslov: Hotel Avstrijski cesar. 386

Sprejmeta se

dva voznika

za električni tramvaj

Nastop službe takoj. 392 Ponudbe poslati, ali bolje osebno predstaviti se je pri upravi tramvaja v Zagrebu, Savska cesta.

Radi preselite se v bližini Ljubljane da v najem ali prda pod ugodnimi pogoji dobro obiskovana

gostilna s koncesijo in vsa gostilniška oprava.

Naslov pove upravnosti »Sl. Naroda.«

Radi smrti se prda

hiša z večjim gospodarskim poslopjem v Ljubljani.

Zelo pripravno za zidarskega, tesarskega obrtnika, špediterja, tovarno ali zalogu premoga — Naslov pove upravnosti »Slovenskega Naroda.« 380

Pozor lovci, redka prilika!

Radi pomanjkanja časa se odda tako lep

lov

pol ure od postaje Domžale. Istotam se odda tudi zelo dober

lovski pes.

Naslov pove iz prijaznosti uprav. »Sloven. Naroda.« 376

Zahvala.

Ob smrti našega prelubega očeta, oziroma starega očeta, gospoda

Josipa Kliné

nadučitelja v p. in posestnika na Vidmu

nam je došlo od vseh strani toliko izrazov sočutja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti.

Zahvaljujemo se tem potom vsem darovalcem krasnih vencev, zahvaljujemo se čustimi duhovščini, posebej še č. gg. župniku Mešičku iz Brežic in župniku Potovščaku iz Artič, slavnemu občinskemu odboru, krajnemu šolskemu svetu in gasilnemu društvu na Vidmu kakor tudi domačemu učiteljskemu zboru za časno spremstvo pri pogrebu, zahvaljujemo se nadalje vsem dragim tovarišem in cen. tovarišicam, ki so priheli od bližnjih daleč, iz Stajerske in Kranjske, da izkažejo zadnjo čast svojemu pokojnemu tovarišu. Iskreno zahvalo izrekamo pa tudi sl. pevskemu zboru iz Krškega za prelep žalostnik pri hiši žalosti in pri odprttem grobu, zahvaljujemo se slednjem tudi vsem drugim, ki so s svojo udeležbo počastili spomin predragega nam rajnika. Ti izrazi splošnega sočutja so nam bili v tolažbo v britkih urah.

Na Vidmu ob Savi, 26. januarja 1911.

Zahvaljujemo se tudi.

Pisarniški prostori

dočasno nahlado v hiši štev. 36

Miklošičeva cesta, 266

oddajo se za najnikov termin v najem.

Pojasnila pri g. A. Jenku, poku. Marije Teresije cesta št. 7.

Banka „Slavija“

sprejme pod prav ugodnimi pogoji

več poslovačev

za življenski oddelek, potem za oddelek zavarovanja proti požaru in končno za oddelek zavarovanja proti vlotom in tativini

Reflektantje naj se obračajo do generalnega zastopa banke „Slavije“ v Ljubljani. 290

ki se popolnoma razume na angleško, italijansko in nemško krojaštvo in je poleg tega popolnoma izvležen v finem krojaštvo za gospode, ki se išče. 369

Pisma pod »A. B.« na upravnosti »Sloven. Naroda.« 369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369

369</p

.. Iz proste roke se takoj prodaja.
on nadstropna
hiša z vrtom
v Ljubljani. 291
Naslov pove upravnštvo »Slo. Naroda«.

Zapomni si, prinesi mi moraš samo „Ottoman“
e garetni papir ali stročnice, in naj te ne motijo
slične ponaredbe slabe kakovosti! m 424

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani,
največja slovenska pivovarna, priporoča svoja svetla in črna piva.
Ravnateljstvo v Laškem trgu.

1464

Samostalna praktično izurjena
knjigovodka

veča slov. hrv. nemšk. in italij. jezika
kakor tudi trgovske korespondence z
lepo pisavo in ki ne seduje dobra spri-
čevala išče službe — Blagohotne
ponudbe na upravnštvo »Slo. Naroda«
pod „Vestna 1911.“ 322

Bela stara vina, počenši
od 48 K, cviček in črna
vina, sliovicu, slavon-
sko rakijo

priporoča 254

Em. Ebenspanger, Belovar, Hrvaško.

Vabilo
k
plesni veselici,
ki se vrši

v nedeljo, dne 29. t. m. ob
4. popoldne v gostilni „pri
Ribiču“ na Dolenjski cesti.

Točila se bodo pristna
vina in dajala okusna
jedila. Postrežba točna

Sviral bode šramejški kvartet.
K obilni udeležbi vabita

Mihail in Ivana Majcen.

Fran Sox
Ljubljana, Građišče 7
„Pri kroni“
slovenski elektrotehnik,
oblastv. koncesioniran
inštalater za male in
veletoke.

Uvaja: električne naprave
za luč in moč (izven ljubljans-
kega mestnega omrežja) strogo
po tozadenvih predpisih; elektri-
čne zvenila, telefone itd.

Strokovnjak za strelovode. ::

Blago samo prve vrste na razpolago

Slovenko

išče za ženo Hrvat. 24 let
star, večer vec in posestnik
na Hrvatskem poleg Zagreba; premoženja ima
100 000 kron.

Gospica, ki reflekтира
na to možitev, mora biti
Slovenka, naobrazjena. 18
do 24 let star, ugodne
zunanosti in imeti primerno
dotra.

Pisma in fotografije
naj se pošiljajo na upravo
»Slo. Naroda« pod šifro
„Hrvat“. Diskrečija za
jamčena. 336

Plüss-Stauferjev klej

klej, lepi, spaša vso! — Dobiva se pri
Franou Kollmannu.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
prodaj za lovce in strelice po najnovejših
sisteh pod popolnim janštvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene. — Ilustre-
vanici in od mene preizkušene. — Ilustre-
vani ozniki zastavljeni.

Fr. Čuden

trader in trgovec
Ljubljana
131 samo
Prejemova ulica št. 1.

Poročni prstani

v zlatu, močni, na trpežnosti ne-
prekosljivi, par od 7 K naprej.

Največja zaloga stenskih ur.
Cenik s koledarjem tudi po pošti zastavljen.

Lep lokal

za trgovino se odda s 1. svečanom
zraven trgovine Janko Češnika,
Lingarjeve ulice v Ljubljani. v.
Natančnejše se poizve tam. 170

Lepo posestvo z manjšo višo

arondirano, zelo pripravno za letov-
ničarje, pičlo uro od Ljubljane,
178 je cena na prodaj.

Pogleda in poizve se v Savljah št. 28
(Vila Sonc) pošta Ježica pri Ljubljani.

ŽENITNA PONUDBA.

Mlad trgovec v Ljubljani želi v
svrhu ženitve znanja z gospodično, ki
ima nekaj premoženja.

Le resna vprašanja s sliko naj se
blagovljivo poslati na upravnštvo „Slo.
Naroda“ pod šifro „Sreča 1000“.

335

Ugodna prilika! Ugodna prilika!
Ker misli podpisani svoj

mlin z vodno silo

opustiti, hoče mlinške prostore in
vodno silo oddati večemu obrtnemu
podjetju kakor n. p. mizarju, ključa-
ničarju itd.

v najem.

Natančna pojasnila in podatke pri
Jos. Kogovšku v Idriji. 347

Zimsko blago vseh
vrst, kožuhovino in
galoše prodaja po
zelo znižanih cenah.

O. Jezeršek
Mestni trg št. 24.

Priporoča tudi veliko
izbiro perila in mod-
nega blaga za dame
.. in gospode. ..

Kmetska posojilnica

registrirana zadružna
z neomejeno zavezno

v lastnem zadružnem domu v Ljubljani Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranične
vloge po čistih

4 1/2 0

brez odbitka rent-
.. nega davka. ..

Sprejema tudi vloge
na tekoči račun v zvezi
s čekovnim prometom
ter jih obrestuje od
dne vloge do dneva
dviga.

Posojuje na zemljišča
po 5 1/4 % brez amorti-
zacije ali na amorti-
zacijo po dogovoru.

Telefon štev. 185 interurban.

Račun:
pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje
trgovske menice.

Upravno premo-
ženje v letu 1910
K 20,500.000—

Denarni promet v
letu 1910
K 100,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delnika glavnica K 5,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 460.000 krov.

Podružnice v Svetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnom kurzu.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

237

☰ Praga-Vysočany. ☰

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za instaliranje. Odlitki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Dijaški vestnik.

Enketa svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva.

Dne 5. januarja 1911. se je zbral zastopstvo nar.-napi. akademičnih društev v ljubljanskem »Narodnem domu«, da si osnuje enotno, vse nar.-napredno dijaštvu obsegajočo organizacijo. V peturni nad vse zanimivi seji so se izpolnile vse nade, katere smo stavili na to posvetovanje, izid enkete moramo torej imenovati polnoma posrečen.

Po stenografičnem zapisniku posnemamo sledeče poročilo:

Na enketi je bilo zastopanih 5 akad. društev in sicer po naslednjih delegatih:

1. za akad. teh. društvo »Triglav« v Gradcu: cand. ing. Franc Zupančič, cand. med. Anton Hrovat in cand. med. Martin Ogorove;

2. za slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi: cand. iur. Jože Kavčič in stud. iur. Janez Radej;

3. za društvo svobodomiselnih slov. akademikov »Sava« na Dunaju: abs. iur. Ciril Pavlin, stud. fer. ing. Rudolf Matko in cand. iur. Mile Jenko;

4. za akad. fer. društvo »Sava« v Ljubljani: stud. iur. Milko Naglič, stud. iur. Mirko Kabelj in stud. iur. Jože Košiček ter

5. za »Klub naprednih slov. akademikov« v Celju: abs. iur. Milko Hrašovec.

Predsednik akad. fer. društva »Sava«, g. Milko Naglič je otvoril zborovanje z govorom, v katerem je pozdravil vse udeležence enkete in očrnil razvojno zdogodovo delovanja za združenje vsega nar.-naprednega dijaštva do danes. Iz njegovih izjav posnemamo, da segajo pričetki organizovanja nar.-naprednega dijaštva v l. 1906; a l. 1909, je govornik s svojim predlogom glede »organizacijske odsekac« na občnem zboru akad. fer. društva »Save« položil prvi temelj solidni zgradbi, kateri obešamo sedaj okičeno smrečico, znamenje, da smo jo dozidali do strene. Končno pozove delege, naj si izvolijo predsedstvo in zapisnikarje.

Ker je imel g. Milko Naglič glavni referat, je bil na predlog g. Milka Hrašoveca izvoljen predsednikom cand. med. Hrovat, predsednik akad. teh. društva »Triglav«, za zapisnikarja pa »Savan« g. Mirko Kuhelj in g. Rud. Matko.

Za tem dobi besedo glavni poročalec g. Milko Naglič, ki najprej v splošnem in samo v velikih obrisih očrta svoj elaborat, namreč pravila bodoče organizacije in glavnne točke poslovnika. Ker so njegova izvajanja že znana iz njegove razprave »Nar. napredno dijaštvu« v »Dijaškem vestniku« jih omenimo tu le na kratko.

Načrt pravil za organizacijo je sestavil referent že l. 1909. Predlagani naslov »Organizacija svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva« nas ne karakterizuje samo najbolje, ampak je tudi historičnega pomena, saj se pod tem naslovom vrši že vsa leta ta naš proces, ki sedaj dozoreva. Proti svobodomiselnosti v naslovu ne govore niti taktilni oziri, ker so bili tudi radikalci vedno — čeprav brez podlage — razkrivani kot framsioni in se to hoče očitati celo družbi Cirila in Metoda. Sedelj naj ima O. S. n. n. d. v Ljubljani, ker je tu center narodnega slovenskega življenja in bi tu imeli najboljše zvezne vodilnimi krogi. Delokrog Osnnd. pa se bo razširjal po vseh v državu zboru zastopanih kronovinah.

Namen in sredstva v dosegu Osnnd. namena nam diktujeta obširni program, ki se razteza na notranje dijaško društveno življenje in na delovanje na zunaj. Osnnd. naj deluje po društvi, kot svojih krajnih organizacijah. Poleg obče konsolidacije našega dijaštva, bo medsebojni stil imel tolik vpliv, da se dobre institucije v posameznih društvih s pomočjo Osnnd. pospolijo in se povzdignejo s skupnostjo vpliv in ugled enotnega dijaštva. Dosedaj pozabljeni celo od svojih lastnih ljudi, ki so favorizovali, kar je »Slov. Narode« sam priznal v izjavi odličnega strankarja druge, ki so nastopali najstrunenejše proti svobodomiselnemu dijaštvu, smo že tekom lanskih priprav od občega zpora akad. fer. »Save« dosegli, da se snosno respektuiramo in imamo od stranke, oziroma od »Narodne tiskarske« razne bonitev in na vodilnih mestih smo znali zbrnuti živo zanimanje za naš nastop. Posično važno je to sodelovanje bilo pri ustavitvi »Dijaškega vestnika« in pri akciji za izboljšanje možnosti materijelnih pogojev prospeta našega dijaštva.

Osnnd. bo zastopala interese svojih članov nasproti oblastiom, korporacijam, podporui dobrodelnim in drugim društvom in javnim napravam, kajti večkrat je odvisna doseganja upravičenih zahtev in želj le o močnega solidarne ozadja organizacije, ki podpira svoje člane do skrajnosti in izvaja iz preiziranja opravičenih postulatov tiste konsekvence, ki bi jih posameznik ali tudi eno samo

društvo ne moglo izvajati z zadostnim in upoštevanim poudarkom.

Da bodo združeno moč lahko vse intenzivnejše podpirale samo izobražbo po društvih ni treba ponavljati, ravno tako bo potom Osnnd. mogoča direktna pomoč slabšim včlenjenim društvom in preporebno osebno zbljanje in bratsko občevanje med društvimi.

Na zunaj pa nas čakajo trojne naloge v političnem, kulturnem in narodnem oziru. Treba je od radikalcev pričelo nadleževati, razširjati in poglobiti in začeti z vso silo na praktičnih poljih, ki so ostala še čakajoča delavec. Prosvetno in narodno delo je očrtno v namenu »Osnnd.« dobro, glede političnega delovanja pa priponim: Organizacija je nepolitična zveza svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva; oziroma narodno-naprednih akademičnih društev. S tem pa ni nikakor vzeta možnost in potreba, da delujejo njeni člani kot svobodni državljanji v javnosti za urešenje naših idej in to je politično delovanje v širšem pomenu. Kaj nam namreč pomaga, če potem, ko smo izpoznavi pravo, tega ne moremo in ne smemo niti razširjati, niti sami zastopati, ker nam brani to tista moč, politična premoč, katero je radikalno dijaštvu pri nas podejnevalo, preziralo in se je izogibalo. Če hočemo torej svoje ideje realizovati, treba je zaslonbe v javnosti, treba je naše potencialne kulturne sile v politič. moči racionalno efektuirati.

Politiko pa moramo vzeti kot plod kulture in zato je treba pričeti pri mladini. Ko si utrdimo lastno organizacijo, gremo v reformi naprej. Prost mora biti prost naš rod in to gozdarško, narodno in duševno. V tem oziru je potreba sistematičnega dela, ki je mogoče s potrebnim intenzitetom le pri generaciji, ki z nami dočašča. Zato je treba kulturnega dela v sokolskih organizacijah, in kjer teh ni in se ne morejo ustanoviti, tam morajo nastati mladinska izobraževalna društva. V narodno-obrambnem delu moramo nadaljevati že pričeto delo.

V upravnih zadevah in sorodnem moramo poudarjati, da tvorijo članstvo »Osnnd.« akadem. društva, ferijalne in streljinske organizacije.

Centralni odbor »Osnnd.« se voli vsako leto na skupščini, katere se udeleže vsi člani včlenjenih društev z enakimi pravicami. Odborniški se-deži se razdelje proporcionalno po številu članov včlenjenih društev med ta društva, kar bo mogočna vzpodbuda za društva, da si pridobe več članov in najpravičnejsi razdelitev sedežev centralnega odbora. Razven voljenih članov pa bo imel centralni odbor po enega delegiranega člana z enakimi pravicami od vsega društva. Odbor bo imel pravico s kooptacijo se dopolnjevati. Notranja uprava včlenjenih društev ostane popolnoma avtonomna, dolžna pa so poslati po vsakem občnem zboru poročilo o društvenem delovanju in društveno statistiko centralnemu odboru, ki v posebnih poročilih poroča vsakemu društvu o svojem in vseh včlenjenih društev delovanju.

To je okvir predlaganih pravil in poslovnikovih določil, na katerih se nanaša glavna debata.

(Konec prihodnjice.)

* * *

»Učiteljski Tovariš« in »Dijaški Vestnik«. »Učiteljski Tovariš« z dne 20. t. m. se v uvodniku »Vera, politika in učiteljstvo« peča z izvajanjem v članku »Narodno-napredno dijaštvu« in aplicira nekaj tam izraženih mnenj na naše politične in učiteljske razmere. Dasi se nam ne zdi primačno napisati na kupu nekaj citatov iz »Dijaškega Vestnika«, ne da bi se moglo razvideti, da so vzet iz različnih partij razprave in so zato nejasni, kaj šele, da bi se vzeli za motto, vendar so nekatere misli onega »odličnega pedagoga« in narodnega delavca« iz »Učiteljskega Tovariša« vseles originalnosti in bistromnost upoštevanja vredne. Marsik pa je, za kar niti uredništvo ni hotele preveriti odgovora, ker se ne more skladati z nazorom modernega človeka, niti s tendencami »Učiteljskega Tovariša«. Ko bomo imeli celoten članek pred sabo, se bomo morda še podeli z označenimi uvodnikom.

Listnica uredništva. Kakor je naznanjeno, se redakcija »Dijaškega Vestnika« sklepa vsako sredo in se torej pozneje došli dopisi lahko uvrste šele v »Dijaški Vestnik« prihodnjega tedna. Pozneje došlo naznani dunajske »Save« smo, da ni postal brezpredmetno, moralni prestaviti v sobotna »Društvena naznana«. — Tov. Ieonu: Tvoja razprava o »Organizaciji« kaže resne misli in pravilno naziranje, vendar jo vsaj sedaj, ko moramo pred teoretičnimi razpravami v prvi vrsti priobčevati aktualne praktične stvari, zaradi pomanjkanja prostora ne moremo natisniti. Poročaj nam raje za enkrat o razmerah in gibanju med dijaštvom. Zaradi tega vendar nici manj ne želimo od vseh strani vseh krovstnih razprav in dopisov.

Osnnd. bo zastopala interese svojih članov nasproti oblastiom, korporacijam, podporui dobrodelnim in drugim društvom in javnim napravam, kajti večkrat je odvisna doseganja upravičenih zahtev in želj le o močnega solidarne ozadja organizacije, ki podpira svoje člane do skrajnosti in izvaja iz preiziranja opravičenih postulatov tiste konsekvence, ki bi jih posameznik ali tudi eno samo

Posojila

državnim, zelenčnikom in deželnim uradnikom pod najcenejšimi in najugodnejšimi pogoji proti dolgoletnemu odplačevanju, do višine dvetdeset prejemkov, daje Splošna kreditna zadržka članov Tovaristva začasnih zvez predsedstva v Krakovju, Baszta 9. Pojasnila se dajo gratis in franko. 264

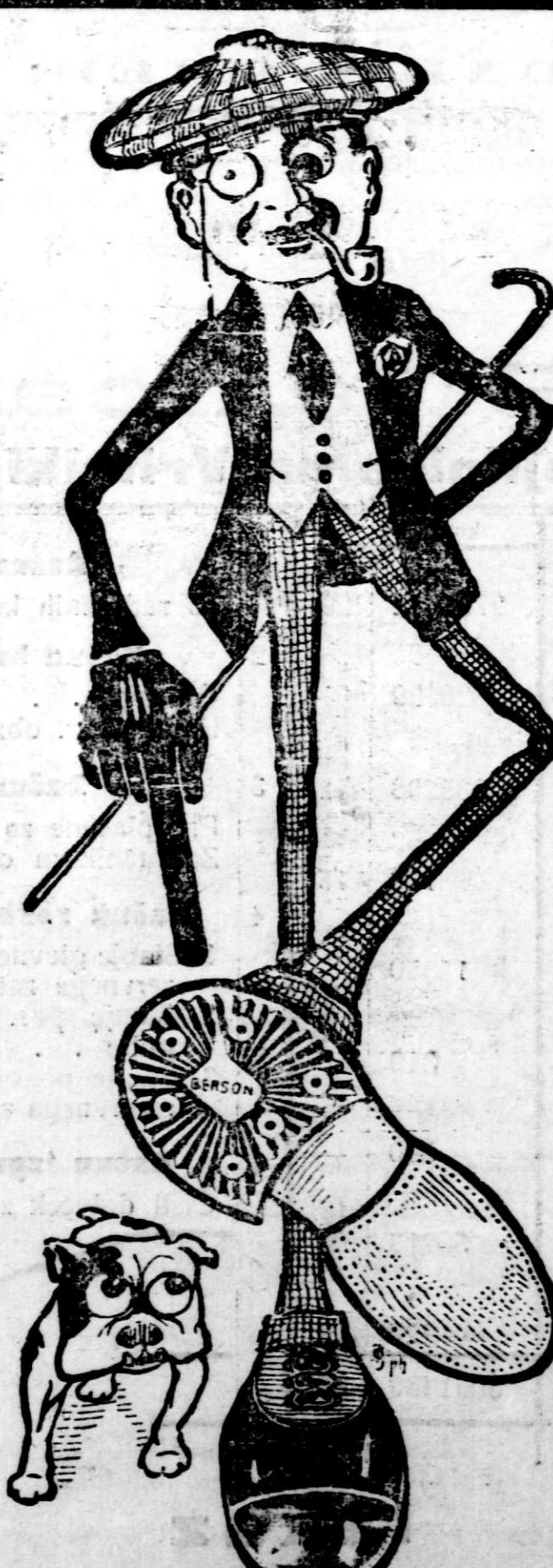
Damc Uam

Vaš denar nazaj

ako nebi pri poskusu

NOVE
voljne jedilne masti
Ceres

bili naravnost očarani.

BESON
gumijevi podpetniki
ohranijo 77
čevlje elegantne.

Velik lokal

v popolnoma novi hiši zraven cerkve, pripravljeno za prodajalno ali lekarno, se tako odda v Zagoriu ob Savi — Ponudbe na: Bozo Razorek, Zagorje ob Savi št. 116. 349

Zakaj so mornarji tako čvrsti

Ste imeli večkrat priložnost občudovati čvrstost mornarjev in ribičev. Oni žive na morju med viharji in valovi in tako jih vidite vedno in razgaljenimi prsi; toda nihče od njih ne trpi ne na revmatizmu, ne na bronkitih ali katarju. Redkokdaj se sliši koga kašljeti in med njimi ne boste našli nikdar nikogar tuberkuloznega ali jetičnega.

In to zakaj? Vzrok je znani iz najstarejših časov. Zdravnik so vedno nanašali to na dejstvo, da mornarji dihajo vedno katran, ki je jasno razširjen na ladjah.

Sedaj vsak ve, koliko pomaga katran za bronkite in prsi. Najmanjši zanemarjeni revmatizem lahko povzroči bronkite in nič težjega kot oprostiti se zastarelih bronkitov.

Nikdar ne moremo zadosti priporočiti bolnim, naj si pomagajo takoj v začetku; in najnajvečje, najgotovje, najbolj pristopno in najcenejše sredstvo je, pit vodo iz katrana med jedjo. Toda ona, ki se navadno izdeluje je malo uspešna, ker se voda v katrana ne razstopi v vodi.

Danes hvala gospodu Guyotu, lekarnarju v Parizu, ki je iznasel sredstvo, potem katerega, se lahko katran razstopi. V vseh

Prodajalka

pridna, poštena in zavesljiva,

32 srejne hot voditeljice podružnice.

Biti mora najmanj 23 let star.

Katere so že poslovale samostojno z dobrimi izpričevalli, imajo prednost.

Sprejme se takoj pri 263

Antonu Verbiču, trgovcu v Sevnici ob Savi.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priroča

Ivo Bajzelj Ljubljana

Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Ravnokar so došle najnovije slovenske plošče à K 3.50. — 1000 igel K 2.—. 271

V najem se daje

gostilna

s koncesijo za točenje žganja v Trnovem na Notranjskem. Nahaja se v hiši ležec neposredno tik cesto do cerkve. Pripravljen na posebno za obrtnika (mizarja, kolarja, kovača, čevljarija) itd. odnosno za trgovsko izobraženega, ki bi imel malo detajlno trgovino mešanega blaga in slednjemu bi bil še postranski zasluge zagotovljen. Potrebna kavcija po d. gostilju. 1. junij f. l.

Ponudbe je poslati na S. Jenko Podgrad-Istra, kjer se dober tudi natančnejše informacije.

185

Mlad mornar.

lekarnah se lahko dobri pod imenom »Goudron-Guyot« katranovo zdravilo, ki je zgodčeno v najvišji meri, ki dovoli vodo zredčiti in ki je jako uspešna.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-Guyot« v vseh jedilih, v množini kavine žlice na vsak kozarec vode ali kakoršne si bodi pijače, ki se jo navadno piše, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronkite. Večkrat se namerava učiniti napredek jetike in ozdraviti jo, ker katran ustavi razdelitev tuberkelov v pljučah uničuje bacile, ki so vzrok te razdelitve.

Najmanjši zanemarjeni revmatizem ima lahko za posledico bronkite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Goudron-Guyot«.

Ako bi se Vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Guyot« ne zaupajte, ker se gre edinole za dobitek. Je brezpopolno potrebno, če hoče kdose ozdraviti od bronkitov, katarjev, starin in zanemarjenih revmatizmov in jetike, da zahiteva pravi »Goudron Guyot«. Dela se iz katrana, neke posebne vrste obrežne smreke, ki rase na Norveškem in je napravljeno od izumiteljega raztopliljivega katrana; in to zadoščuje v dokazi, da je uspešnej kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, za preprečiti vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi »Goudron Guyot« ima ime Guyot natiskano v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in ručni početki na sliki: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

Zdravljene stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privad

Najbolje in najsigurneje sredstvo zoper

rdeč nos

ki v kratkem času odpravi rdečico in vse

druge bolezni v nosu je

„Kornelija“.

Razpošilja z natančnim pojasnilom po
potrebi treh krom N. M. E. Medlog, Celje
št. 16, Štajersko.

? Zakaj?

bli se vsakdo mora prepričati o
solidnosti tkalcice in razpoljalnice
**Kraje Krejcar, Delniška št. 9213
na Češkem?**

Vsakomu pošljemo brošuro in ve-
liko zbirko platnine in paviljone
gratis in franko.

Vse opreme in oprave. Za po-
izkušnjo naročite šest rjuh la la
150,200 za K 14—.

Uradno dovoljeno, že 22 let obeto-
jota najstarejša ljubljanska
perovalnika stanovanj in služb

G. Flux

Gospodsko ulico štev. 6,
išče mesto za Ljubljano in zunaj:
pripravljeni in nameniti so boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatne trgovske in gospodarske enote.
izdeluje različnih stolov, zlasti za ženske.
Vesina in kolikor močno krita postrežna
zagonjavljena.

Ženitna ponudba.

Mladenič, 28 let star, iz boljše
hiše, premožnih staršev, s
stalno službo, 170 K mesec-
nega zasluška, se želi poročiti.
Ponudbe naj se blagovljijo
do 15. svečana po lati, ako
mogoče s sliko na upravnistvo
„Sloven. Narod“ pod Šifro:
„Mladenič 30“.

OLLA

je več nego
2000 zdravnikov
označilo
za najzane-
slivje. Zaloge v
Ljubljani:
A. Hlavka, R.
Susnik, Gabriel
Piccoli, lekar-
nar, A. Kanc,
drogerij, Ant
Krisper.

Zahajevanje, da Vam Vaš dobavitelj da
OLLA in ne daje si manjvrednih posnetkov
za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno
tako, dobro blago“.

Illustrovana, poučen in originalen cenov-
nik z navedbo prodajalšč zastonj od tvo-
rnice za gumi OLLA na Dunaju II. 300,
Praterstr. 57. 1000

Najboljše kar morete kupiti je krepilno milo

iz tvornice za milo v Celovcu.

Dobiva se po vseh boljših
trgovinah na drobno.

Nč ne pomaga!

Moji gramofoni
in godbeni
avtomati so le
najboljši

A. RASBERGER

Ljubljana 3067

Sodnijska ulica št. 5.

! Milko Krapš !

urar in trgovec 1954

v Ljubljani, Jurčičev trg 3.

Velika zaloge zlatih, sre-
brnih in nikijastih žepnih
ur in verižic, stenskih ur,
in prstanov in uhanov.

Popravila točno in ceno!

Za vsako prodano ali kupljeno
uro jamčim eno leto.

Cenike brezplačno in poštno brez prete.

Uradno dovoljeno, že 22 let obeto-
jota najstarejša ljubljanska
perovalnika stanovanj in služb

G. Flux

Gospodsko ulico štev. 6,
išče mesto za Ljubljano in zunaj:
pripravljeni in nameniti so boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatne trgovske in gospodarske enote.
izdeluje različnih stolov, zlasti za ženske.
Vesina in kolikor močno krita postrežna
zagonjavljena.

Gospodarsko poslopje

obstoječe iz lepega stanovanja,
velikega hleva, skedenja in pod-
strešja, se da v Zgornji Šiški
tako v majem. — Plačilni
pogoji in drugo pozive se pri
županstvu v Zgornji Šiški, a
Zgornja Šiška, 21. jan. 1911.

331 Ivan Zakotnik.

Pristen ljutomerčan

letnik 1910 299

se dobi po primernih cenah pri

Lovru Petovarju

posestniku vinogradov

v Jeruzalemu

posta Ivanjekovi pri Ljutomeru.

Vzorci in cene na zahtevo.

Lastniki tovar za opeko in cement

zahtevajte samo stroje pre-
izkušenega sestava tvrdke

K. Novotný

specijalne tovarne strojev za keramiko in lijarva

Praga-Visočany

Opreme za krožne peći, transmisije, po-
soče za impregnovanje lepenke i. t. d.

Na vlogled mnogo priporočil. 3820

Izvrstne, izborne vzhajalne

spiritne drožje

franko na vsako poštno ali
brzjavno postajo

Makso Mayer

preje baron Dumreicherjeva
tvorница špirita in drožje
v Sakskej Marofu.

4353

Občinska hranilnica

v Drnišu v Dalmaciji

sprejem

hranilne vloge

od K 2— do K 100.000—

proti 5% obrestovanju, ter povrača
zneske do K 5.000— brez odpovedi, zneske
do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje
zneske po dogovoru. — Za polletno izpla-
čevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne
knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in
hrvaškem jeziku. 3825

Za varnost hranilnih vlog in njih obre-
stovanje jamči občina Drniš.

Ranitve

več vrst naj se skrbno varujejo vsakega

osrednjega,

kar se s tem lahko najmanjšo ranitev ravne do
prav budih, težko celjih ran. Za 10 let se praviko
domače maslje obmaže, kar omecujejo obvezino
sredstva, ki vleče iz rane. Varuje rape, lajša vnosje
in bolečine, hlači in pospešuje surazšenje in zacetile.

Pe podlji se pošiljati vseh dan.

Cel lonček 21. hel. K do
potuje, po poti naprej 3 K

16 v dobi 4, 1 dor 7 K pa
10 lončkov počutne prosto-
na vsako postajo Avstro-
Ogrske.

Pošer na ime Izdelka,
izdelovalca, name in var-
stveno znakom. Pritisno samo po 70.

Glejte na izdelki.

B. FRAGNER, d. k. dvorni dobavitelj.

lekárni pri dr. Franču Grinu, Praga. Malá strana

ogledi Horovdova, ul. 61. 202.

Zaloge po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

V Zgodbi: Iskrcan. J. Mayer, dr. G. Picard.

4026

Bruselj in Buenos Aires 3 grand prix.

VABILO

XXIX. rednemu občnemu zboru Kmetske posojilnice na Vrhniku registrovane zadruge z omejenim poročtvom

v torek, dne 7. svečana t. l. ob 3. uri popoldne
v zadružni pisarni na Vrhniku.

DNEVNÍ RED:

1. Porčilo ravnateljstva.
2. Porčilo nadzorstva o računske sklepne.
3. Sklepanje o razdelitvi dobička.

4. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Porčilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Bilanca

Imetek. Kmetske posojilnice na Vrhniku za leto 1910. Dolgov.

	kron	vin.			kron	vin.			kron	vin.
1. Račun posojil:			1	Račun delež-v:			1		14400	—
Stanje konec leta 1910	2721442	29	73 zadružnih keležev a 200 K							
2. Račun obresti:			2	Račun hranilnih vlog:			2		2864412	13
Zaostale obresti	20959	01	Glavnica K 2.764.537,29							
3. Račun denarnih zavodov:			3	Kapitalizov. obresti 99.874,85			3			
Stanje naloženega denarja	235298	52	Račun obresti:							
4. Račun poštne-hran. urada:			4	Predplačane za 1. 1911 K 2.616,07			4			
Saldo konec leta 1910	130	15	Zadružnikom dolžne 648.—				3264	07		
5. Račun vrednostnih listin:			5	Račun rezervnih zakladov:			5			
Stanje 31. decembra 1910	15350	—	1. Stanje glavnega re- zervnega zaklada K 134.085,22				191608	16		
6. Račun prehodnih zneskov:			6	2. Stanje pos. za iz- gube 14.724,31			6			
Zaostali eksekucijski stroški	319	56	3. Stanje pokojninsk. re- zervnega zaklada 42.798,63				17755	44		
7. Račun inventarja:			7	Račun izgube in dobička:			7			
Končna vrednost	500	—	Čisti dobiček za leto 1910							
8. Račun zadružnega doma:			8							
Stanje vrednosti 31. decembra 1910	56213	04								
9. Račun blagajne:			9							
Gotovina konec leta 1910	41227	23								
					3091439	80				

Po svetu.

Škandal v vatikanskih krogih. Milanski »Socelo« ima zaslugo, da je odkril svetu nečuvane škandale v vatikanskih krogih, ki krožijo danes po celem svetu. Vidi se pa listu, da se bori s temi svojimi odkritji tudi proti sistemu, ki se je udomačil v teh krogih, in priznati mu moramo, da vrši s svojo brezobzirnostjo, s katero razsvetljuje najtemnejše kote, zelo važno kulturno misijo, če tudi gre v nekaterih svojih izvajanjih morda v marsikaterem oziru predaleč. Tako se spominja tudi v zvezi z vatikanskimi dogodki afere grofa Eulenburga, ki pa v teh zadnjih škandalih ne igra ravno posebno velike vloge. Mnogo več pozornosti pa zasluži sistem, ki ga je vpeljal Leo XIII., pod katerim je dobil vsak inozemec, ki je igral v Rimu gorečega katoličana, visoke redove, plemstvo in naslov častnega tajnega komornika. Tako je bil imenovan pred kratkim hamburški Pavel Mathies za barona, junaka nove vatikanske afere pa sta Iree Mac Swiney in Meksikanec Del Fierro. Mac Swiney je prišel pred kakim 15 leti v Rim in si je vedel pridobiti naklonjenost Rampollovega kroga. Avanziral je za gregorijanskega viteza, postal je častni tajni komornik, končno marki in komtur Pijevoga reda. Posebno utrdilo pa se je njegovo stališče, ko se je poročil z vodenjno Stello Cavalcante di Albuquerque, nečakinjo takratnega nadškofa v Rio in poznejsega kardinala. Nova markiza je bila brez dvoma najlepša prikazena v vatikanskem svetu, očarjujoča, visoka in vitka bloninka z velikimi temnimi očmi. Kmalu pa se je razvedelo, da zakonska zvestoba ognjevit Braziljanke ni posebno vzorna in vsi so se čudoma izpravevali, kako to, da mož ničesar ne vidi, posebno ker niti skrivala ni svojega razmerja z nekim drugim Irrom, ki je bival kot portugalski diplomat v Rimu. V tem času pa je dobil Mac Swiney zelo nevarnega tekmece v Vatikanu, meksikanskega markija Del Fierro, ki si je vedel pridobiti naslov tajnega komornika in skusal Mac Swineya v vsakem oziru izpodrijeti. Ravno v tem času je začel dobivati Mac Swiney pisma, ki so ga opezarjala na njegovo zakonsko mizerijo. Seveda so bila ta pisma anonimna. Končno se je zgodilo, kar se ni dalo odvrniti, dvoboj s portugalskim diplomatom in razporoka z lepoženo, ki je privolila v to, da se razporoči v inozemstvu in se stalno nasele v Parizu. Vendar pa niso prenehali anonimni napadi in sedaj posebno ga je dolžil anonimni pisec onih prestopkov, ki spominjajo na Eulenburgovo afero. To posebno je potrdilo Mac Swineya v mnenju, da je pisal ta pisma Del Fierro, ki je bil baje sam osumljen takih dejanj. Da bi zadevo razjasnil, je tožil Mac Swiney Del Fierro zaradi obrekljivega žaljenja časti in bo v tem procesu pol Vatikana defiliralo pred škandalov željnim svetom. Ta afera pa je nadalje jasen dokaz, s kakim premislekom so se izvršila ta imenovanja za tajne komornike. — Med tem časom pa je zadeba Mac Swineya od druge strani usoda. Papežev tajni komornik se je nameč poročil v Londonu drugič z neko Nemko in protestantko in sicer kar po protestantskem obredu in brez papeževega dispensa, govoril se celo, da je sam prestopil k protestantizmu. To pa je bilo končno tudi papežu Piju X. preveč in zato je odvzel Mac Swineyu vsa dostojanstva, vse redove in titulature, ter je sedaj Mac Swiney zopet navaden človek. Najmanj s tem bo seveda zadovoljna sedanja njegova soproga. Ves kulturni svet pa male glave čez vatikanske dostojanstvenike in to upravičeno.

* Predpotopna bolha. Geolog profesor dr. Klebs v Kraljevem gradu na Prusku je našel pred kratkim v januarju prvo in edino predpotopno bolho. Bolha je zelo dobro ohranjena in jo je prevzel dr. Dampf, da jo znanstveno preišče. Pred nedavnim časom je dr. Dampf končno objavil rezultat svojega raziskavanja. Bolho v januarju pristeve med pleme Palaeopsylla (prabolha), katero vrsto je prvi določil Wagener, in je v ozekem sorodstvu s širimi danes znanimi, odnosno danes živečimi boljšimi vrstami. O vprašanju, na kateri živali je živila ta bolha, se dr. Dampf ni morel izjaviti, ker so dlake v januarju preveč nedoločeno razvite, da bi se iz njih moglo sklepati na žival. Ker pa je ta bolha slepa, kakor vse danes živeče vrste plemena Palaeopsylla, ki live na sesalcih, ki rijejo pod zemljo, je sklepal dr. Dampf, da je tudi ta rednotorna bolha živila na podobnih živalih. Na čast najdetelju je določila ta bolha ime Palaeopsylla Klebiana n. sp.

* Kako je potegnil Abdul Hamid učenjake. O odstavljenem sultani Abdul Hamidu se pripoveduje ravlični dogodbič. Ko je razsajaš pred leti kuga v Carigradu, je pršal sultan nekega dne enega izmed svojih dvornikov, kaj pravijo enjaki, »provzoča to bolezne.«

Dvornik mu je odgovoril, da pravijo učenjaki, da se kuga razširja s pitno vodo. »Tem učenjakom je treba malo bolj gledati na prete,« je po kratkem premišljevanju izpregorovil Abdul Hamid in si dal prinesti steklenico vode. Iz te steklenice je našel šest manjših steklenic in jih zapečatil ter poslal po služabniku, ki ni vedel nicedesar o tem, da je voda v vseh šestih steklenicah iz ene in iste steklenice, šestim najslovitejšim učenjakom v Carigradu. Presenetljiv pa je bil odgovor, ki ga je dobil od učenjakov. Stirje so odločno trdili, da se nahaja v poslanici vodi bacili kuge, eden je našel, da je voda pokvarjena in ne pitna vsled nesnake, ki se nahaja v nji in samo eden je odgovoril, da je voda čista in pitna. »Saj sem rekel,« se je zasmehjal Abdul Hamid, »da je treba učenjakom bolj gledati na prete. Ena in ista voda je tedaj okužna, nesnažna in dobra. Res, velika je ta učenost!«

* Nekaj o letalnih strojih. Mnoogo se sliši o tem, da se je zgodila kakšna nesreča z aeroplano vsled tega, ker se je zlomil propeler. 14. novembra je govoril v Londonu major Kennedr, sam tudi aviatik, o vzrokih, zakaj se te loptate tako pogosto zlomijo. Najrazličnejši so vzroki takih nezgod, njih posledica pa je vedno, da pada aeroplani iz višine ali pa, da v pravem dříčalem poletu dospe na zemelj. Lopata, ki se vrte z nepopisno hitrostjo, so vse konstruirane iz lesa zaradi manjše teže in pa ker se na njih lažje spoznava vsaka najmanjša okvara. Letalec Ely, ki se je dvignil s križarko »Birmingham«, kakih 50 km oddaljen od angleške obale, se je na primer ponesrečil, ker je zadeva lesena lopata ob morski val in se zlomila na drobne kose. Prav posebno morajo paziti zrakoplove, da nimajo pri sebi stvari, ki bi jim med letom odfrčale. Gumb n. pr. bi zadostoval, da se zlomi lopata. Od druge, nemške strani, pa se zatrjuje, da niti krogla, ki bi jo ustrelili proti lopati, vrteči se z nepopisno hitrostjo, ne bi mogla poškodovati lopate, ker bi skočila iz svoje smeri ravno vsled nagnih obratov lopate. Vesakolo bolj verjetno pa je, kar poroča major Kennedr, ki opira svoje trditve tudi na statistične podatke.

* Kam izginejo naša knjige? Interesantno je to vprašanje, če si je ogledamo tudi samo iz tega stališča, kam izginejo knjige in časopisi, ki se tiskajo ne glede njih vsebine, marvede glede njih prostornine. Tako si je napravil nek človek, ki je imel brez dvoma mnogo časa, delo, da je izračunal za Nemčijo ta problem. Prišel je do zaključka, da se tiska na Nemškem na leto več kot 30.000 knjig po 10 tiskovnih pol. To da 300.000 tiskovnih pol. Če računamo, da izide vsaka teh knjig v samo 1000 izvodih, da to 300 milijonov tiskovnih pol. Temu prišteje se 2500 časopisov, kateri ljudje hranijo, ne prišteje pa dnevnikov, katerih ljudje navadno ne hranijo. Teh 2500 časopisov v 1000 iztisih in z 20 polami na leto da 50 milijonov tiskovnih pol. Da se morejo vse te tiskovine shraniti, bi bilo treba 14.000 navadnih sob s predali: ali pa 3000 srednje velikih stanovanj, kar bi bilo na leto okroglo 3 milijone mark. Ko bi pa položili vse te knjige drugo poleg druge, bi pokrili nemški književni trg Ženevske jezero ali pa 600 kvadratnih kilometrov. Teža vseh teh knjig bi bila 17 milijonov stotov. Napačno pa bi bilo, če bi kdo mislil, da pridejo vse te knjige med občinstvo. Velik del ostane pri založnikih in gre od tam zopet nazaj v papirnice. Nekaj knjig potuje iz roke v roke in najde navadno končno zasluzeni počitek v kaki biblioteki. Malo pa jih gre v ogenj, med te spadajo posebno knjige za mladino, knjige katerih vsebina nas jezi ali pa tudi knjige, ki jih otroci ali včasih tudi starši ne smejte videti. Tako filozofira nemški žurnalist v »Kölnische Zeitung«. Interesantno bi bilo pa izvedeti, kako je z našimi knjigami. Ta tema je še neobdelan in čaka človeka, ki ima dosti časa.

* Nekaj o dreadnoughtih. Vsak človek, tudi če ni strokovnjak, že ve, da imenujemo dreadnoughte take moderne ladje, ki izpodrinejo vode v teži nad 20.000 ton. Mnogo se je tudi že govorilo in pisalo o konjiskih silah strojev teh velikanov in o drugih strojih in aparatuhi, ki spadajo kot neobhodne potrebštine k takemu kolosu. Vendar pa nam samo te številke še ne povedo vsega. Pravi dreadnought je 160 do 170 metrov dolg in 26 do 28 metrov širok, visok pa najmanj 18 metrov. Jeklo, iz katerega je zgrajen dreadnought tehta 22 milijonov kg in samo barva, s katero prebarvajo velikana, tehta 50.000 kg, pri tem pa niti ni vračljeno olje, katerega je treba za snaženje in manjane strojev in topov. V sekundi napravi ves ta velikan pot $10\frac{1}{2}$ m, v eni nri pa 21 do $21\frac{1}{2}$ morskih milij ali približno 40 km, kar odgovarja hitrosti navadnega osebnega vlaka. Med tem pa, ko more tak vlak, tudi če teče, na 100 oseb vleči samo 750 ton, znaša obtežitev dreadnoughta samo vsled opreme s topovi in municijo,

torpedi, premogom, vodo in jestvimi kakih 10.000 ton, saj ima samo 2400 ton premoga, katerega bi morali prevažati na kopnem 4 tovorni vlaki s po 120 vozmi. Ta velikan ima med drugimi 12 ogromnih topov v jeklenih stolpih, 16 do 20 srednjih velikih in 24 do 30 brzostrelnih topov, ki vsi gledajo na morje skozi tako ozke linije, da jih je do zunaj in iz daljave le težko zapaziti. Naenkrat izvrže lahko dreadnought na obe strani 7000 kg zeljeza. Do 150 strelov more oddati največji top zaporedoma, mali brzostrelni topovi pa celo 2500 strelov. Jeklene plošče na bokih dreadnoughta, ki so debele od 250 do 305 milimetrov, so težke 6500 ton (po 1000 kilogramov). Da se zgradi tak velikan, je treba 75.000 dni posameznega duševnega dela v konstrukcijskih birojih in 4.250.000 delavnih dni ročnega dela, tako, da je mora delati, če naj bo zgrajena v 30 mesecih, okroglo 5500 delavcev 810 arzenalskih delavnikov. 62 milijonov kron je potem plačilo za to velikansko delo in za material. 1000 mož potem zasede ladjo, med njimi v prvi vrsti topnjarstvo in strojnštvo, k tem pa pride še poveljnik, detajlni častnik, zdravnik in računski vodja, poleg teh 24 častnikov, 20 strojnih uradnikov, 16 pomorskih kadetov, 120 višnjih in nižnjih podčastnikov. Za to morščivo je treba na dan 400 kg mesa, 500 litrov vina in 250 litrov kave. Na dan stane hrana 900 K za moštvo in 700 K za častništvo. Zunaj avstrijskih voda pa stane vse to, oziroma se zaračuna približno dvojno ceno.

V Ameriko in Kanado

priprava, cena in zanesiva vredna

Cunard Line.

Odhod in domača pristanišča Trsta:

Utolita 18. februarja 1911.
Saxonia, 4 marca 1911.
Pannonia 15. marca 1911.

In Liverpoola:

Največji in najlepši parniki sveta.
Lusitania, 28. januarja 18. februarja
11. marca 1911.
Mauritania, 11. februarja, 4. marca,
25. marca 1911.

Pojava in vozne karte pri

Ancile. Odleti

v Ljubljani, Slovenska ulica štev. 25,
poteg cerkev Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 180
za odraslo osebo z davkom vred in 100 K
za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Zalogo telefonični obisk.

Ustanovljeno
leta 1860.

M. Drenik

Ljubljana,
Kongresni trg 7.

Predtiskarija.

Risarski atelje.

Plisiranje, kufriranje, montiranje.

Tamburiranje in vezenje na roko.

Največja zaloge ženskih

ročnih del

in vsakovrstnega materiala.

KAŠLJAJOČIM otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkraja in odločuje sles, lažja in pomirjuje dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scillae pri oslovskem kašlu in drugih vrstah dušljivega kašla.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.

1 stekljenica 2-20 K. Po pošti franko ako

se pošte naprej 2-20 K. 3 stekljenice ako

denar naprej 7.- K. 10 stekljenic ako

denar naprej za 20- K.

Izdelenje in glavna zaloge

B. Fragnerjev lekarna

c. kr. dvorni dobavitelji

Praga III., štev. 263.

Pazite na ime izdelka,
izdelovalca in na ver-

stveno mesto.

V Ljubljani v lekarni:
Joz. Mayr, dr. G. Piccoli
in Joz. Černič.

A. KUNST

Ljubljana

Židovska ulica štev. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, pospode

in otroka je vodno na žabro.

Vsekrisa narocila se izvrijejo totale in

po nizki cenai. Vie mere se izrajenje in

zaznamuje. — Pri zunanjih narocilih naj

se blagovoli vzorce poslati.

Preizkušeno zdravilno pri kataru,
kotiču, bripanosti, zaledenjju, želi-

čičju, kislino, infuzijo in susledki.

Dobiva se povsod po lekaru,

dr. gerijah in trgovinah z rudniškimi vodami.

3682

EMSKA VODA

Preizkušeno zdravilno pri kataru,

kotiču, bripanosti, zaledenjju, želi-

čičju, kislino, infuzijo in susledki.

Dobiva se povsod po lekaru, dr. gerijah in trgovinah z rudniškimi vodami.

Preizkušeno zdravilno pri kataru,

kotiču, bripanosti, zaledenjju, želi-

čičju, kislino, infuzijo in susledki.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.

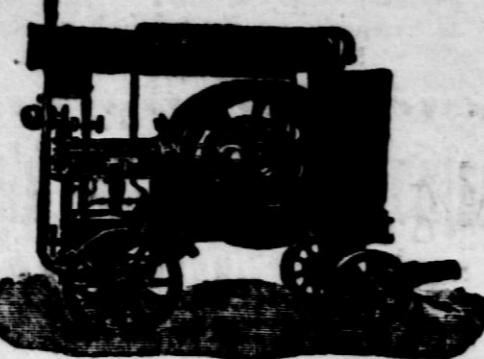
Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kledovska ulica 25
priporoča svoje bogato zaloge
novih in že rabljenih
VOZOV.

motorjem z močnim pri-

fiskom in za surove olje
od 16 HP naprej;

4 do 5 vln. pri mojih
petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomo-

tibilah, dalje 2–3 HP
tudi stojec motorjev

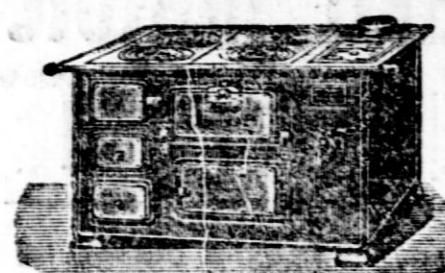
153

Tovarne motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III, Paulusgasse 1

Na tisoče motorjev v

ob atu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolni motorji

Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najpreznejši izdelek. Največja priznana goriva. Specjalite: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne l. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog 2040 franko proti doposteni znamki.

Javnica za štedilna ognjišča Triumph

S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Švajtsrijsko.

Hajboljše za želodec.

Lekarnarja Schaumanna

želodčna sol in želodčno solne pastilje

so sredstvo, ki se že skoro 30 let kaže kot tako dobro proti želodčnim bolečinam, motenju prebave in hujšanju.

Schaumannova želodčna sol

skaljica K 150, želodčno solne pastilje K 150 Skaljica . . . Posila se po pošti od 2 Skaljic naprej.

Lekarna Schaumann, Stockerau pri Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Neprimeren učinek.

Pospesuje tek.

Urejuje prehavo.

OREHOVE TROPINE

kot najboljšo, najizdatnejšo in najcenejo krmo mlečni živilini, konjen in presičem priporoča tovarna olja

M. IVANČIČ

v Medvodah.

Orehove tropine vsebujejo 56% proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmletim tropinam je K 18.— za 100 kg z vrečo vred.

Zahajevanje vzorcev in navodila.

148

Tovarna cementnih in glinastih izdelkov

v Hirske Bistrici

priporoča svoje izdeleke kakor: raznovrstne cevi, tlakovne plošče v vseh barvah, vse vrste okraskov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opiko, marmorirane in navadne stopnice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete.

Naročila se izvrši točno in po najnižjih cenah. — Rakovost izdelkov je izborna.

74

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nastip št. 8.

Reichova hiša.

Velika zaloge

štedilnih ognjišč.

Izvrstne in zelo dobre.

Cene zmerne. Popravila se

in točno izvršujejo.

Največja zaloge novih do najfinjih
otroških vozičkov

in navadne do najfinjše

žime.

M. Paklč

v Ljubljani.

Imenitni mestnični se

političi s posetami.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in ele-

gantne izvršitve.
Tovarna zaloge najfinjih angli.
in franc. specijalitet blaga.

Zavod za uniformiranje.

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čižmár

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Ta lekarna obstoji že na 300 let.
Najboljši kosmetični predmeti
za olepljanje polti in telesa so:
A da mlio po 80 h.
da cream po : :
da Menthol : :
zobni prasek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po : :
da lasna pomada : :

Ti izdelki Ada, ki so oblastno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čižmár

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

odlikovana
Prva kranjska
tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBIKEK

Eksport v vse dežele.

Pravila svoje prve vrste, za vsa podnebja

solidno narejene pianino, klavirje in

harmonijo tudi samoglasne

za gotov denar, na delna od-

plačila ali napovede.

Poprave in ugotavljanje se izvršujejo točno

in računajo najceneje.

Največja tvorница na avstrijskem jugu.

3964

FR. IGLIČ

Ljubljana

Mestni trg 11-12.

Neopravičljivo je,

4021
ako ne rabite mojih higieniskih špecialitet, ki nudijo zanesljivo varstvo in varnost. Tucat K 4, 6, 10 in 12. 2 gumija za vzorec 1 K, tudi v pismenih znakih. **Novo!** Vsak tucat se pred pošiljanjem preizkusi in opremi s plombo. Pošlje se skrivaj. Edvard Redlich, trgovina z gumastim blagom, Dunaj, VI, Gumpendorferstr. 28/31.

Ustanovljeno 1884. Dobri se povsod.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljsko promogokopno družbo v Trbovljah

priporoča svoj priznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovanje in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoj priznano izvrstno **apno**.

Priporočila in izpričevala 205
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Drožje

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

so najboljše in cene proti konkurenčnim nizke:

293 I. vrste po starem dunajskem sistemu kg K 1'30

II. vrste čiste zračne drožje . . . kg K 1'10

priporoča

I. Ljubljanska tovarna Maks Zaloker

Edina zaloge
izvirnih
ameriških
čevljev.

Avstri.-ameriška
zaloge čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

Razpis službe primarija

v cesarice Elizabete javni bolnici v Novem mestu.

V cesarice Elizabete javni ženski bolnici v Novem mestu je oddati mesto primarija z letno plačo 3200 K, aktivitetno doklado 966 K in s pravico do šestih petletnic po 200 K.

Primarij mora biti doktor vsega zdravilstva in upravičen izvrševati zdravniško prakso v deželah, zastopanih v državnem zboru, dokazati mora, da je avstrijski državljan, da ima fizično sposobnost za to službo in da je več obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, da je služboval najmanj tri leta na kaki kliniki ali drugih velikih bolnicah in si pridobil posebno izobrazbo v kirurgiji in ginekologiji.

Imenovanje primarija se izvrši definitivno, postane pa še le pravomočno ako je imenovanje potrdil deželni odbor kranjski in mu je pritrdirila tudi c. kr. deželna vlada v Ljubljani.

Prosilci za to službo vložijo naj svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje

do 2. februarja 1911

pri podpisanim zastopu.

Zastop zdravstvenega okrožja Novo mesto,

dne 24. januarja 1911.

Naročajte izvrstni
šentjanški premog!

Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkem državnem zavodu na Dunaju potem po dr. A. Plüssu, profesoru kemične tehnologije na c. kr. visoki soli za pošte in telegrafne komunikacije na Dunaju in končno po laboratoriju „Zdrženih mostecko-dnčovskih rudarskih revirjev“ ima šentjanški premog 4059–4738 kalorij in 7.96–11.57% pepela in se potem takrat more vzpostaviti z najboljšim českim.

Cena mu je 3 K 40 h za 100 kilogr.; tedaj nišja, kot cena vsekoga drugega premoga.

Kdor je kdaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več.

Pokusite pivo iz češke delniške pivovarne

v Čeških Budějovicích.

To je izborno, na plzenjski način varjeno pivo.
Zaloge: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Peles.
Postojna: Emil pl. Garzarelli. Polj: Lacko Križ. Trnove: Rudolf
1875 Valenčič. Reka-Sušak: Ante Zahlich.

Naročila z dejetje
posiljanem z obratno
posto.

Slovenski optični zavod

Ceniki
brezplačno!

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg štev. 26

priporoča veliko zalogu raznih očal, ščipalcev, topomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalec se napravijo natančno po zdravni-kem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavljajo nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno.

Zlatnina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovška cesta štev. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj dobijo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K. do 5 K., okusne jedi, dobro pičajo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sediš na senčnatem vrtu.

V tem hotelu se nahaja vsak dan prijetna slovenska družba, posebno ob sredah zvezčer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lastnik: Jvan Millonig.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg štev. 7. 237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, medroci na vzmet žimnati medroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Fr. Ševčík Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih

56

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi bolgijskih, sulskev in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober šrel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogu vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo tečno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne presto.

August Repič

sodar v Ljubljani 40

: Izdelovalna ulica 11. (v Trnovu) :
izdeluje, popravlja in predaja večkratne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuk

cilindre, čepice itd.

najnovješča fasona

po najnižji ceni.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Školijo 19, Stari trg 4,

Prešernova ulica 4.

Polniki v Ameriko
Kateri želijo dobré, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona "Kmetelka"
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.

Školovska. Pojasnila dajo se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi umetni ogenj

po najnižjih cenah.

Popravlja puške, samokresov in

biciklov tečno in silenčno.

Mayfarthovi sejalni stroji „Agricola“

so najboljši
za vse vrste sejanja. Enakomerno
posajanje.

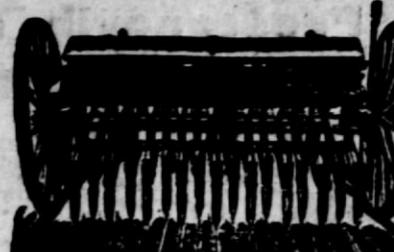
Model 1911.

že včet več najboljši proizvodi.

Krepka, dolinska gradnja.

Najpribližnejši izvajanje in

izpravljanje.

Tvornico kmetijotih strojev,
železolivnice in
narne fužine
Pr. Mayfahrt & Co., Dunaj
II-1 Taberstrasse 71.
Ustanovlj. 1872. 1500 delavcev.
Razstavljal, ilustrirani katalogi gradnje.
Zastopalci in preprodajalci se ščijo.

Združeni čevljjarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

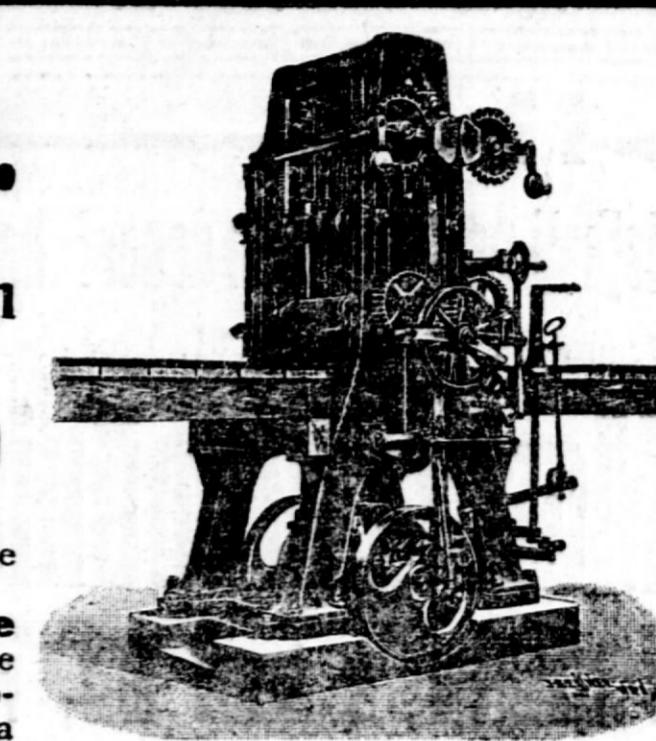
Odkritovali na mednarodni razstavi
za Dunaj 1. 1900.

priporočajo svujo bogato založno obuval za
zimsko sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev la-tenga in tugega
izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke,
čistila itd. vedno v največji izberi.

Specialisti za prave
gorske in lovsko čevlje.

Izdaje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzeti. Zahtevajte cenike.

234

Ustanovljeno 1853.
G. Topham & Co.

družba z omej. zavezo

tvornica za stroje in
železolivnica

Dunaj X, Gudrunstr. 159

grade za specialiteto:

polne jarme vseh vrst za parne
in vodne žage,

vse stroje za obdelovanje

lesa: krožne žage, trakovne žage
stroje za oblanje, stroje za skob-
ljenje (Fräsmaschine), stroje za
luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti proračuni stroškov obisk inženirja zastonj. 192

Majkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York

58 je proga

Red Star Line Rdeča zvezda

Na naših parnih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland,
ki oskrbuje vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpom in Novim Yorkom je snažnost,
izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter trajna vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak teden popoldne

Naši parni vožnji tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno eneješa kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica

odslej štev. 26,

odjužnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišerju“.

Delniška glavnica:

K 60.000.000.—

Rezervni in var-

nostni zaklad:

K 16.000.000.—

Centrala v Pragi.

Ustanovljena 1. 1868.

Pedružnice v

Brnu,

Budjejevicah,

Iglavi,

Krakov,

Lvovu,

Moravski Ostravi,

Olomucu,

Pardubicah,

Plznu,

Prostjejovu,

Taboru,

Dunaju, Herreg. 12.

Podružnica Živnostenske banke

Bančni prostori v Trstu: Via S. Nicolo 30.

Menjalnica: Via Nuova 29. . . .

Telefon št. 21—57.

Izvršuje vse bančne posle.

Obrestuje vloge

na vložni knjižici po 4,0%

na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predujem na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kre-dite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurjni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tu-zemskih in inozemskih trgov.

Sprejema borzna naročila ter se rada udeležuje s svojim kapitalom na dobrih in naprednih industrijskih podjetjih.

Birovajni naslov: Živnostenska, Trst.

Julija Štor

Julija Štor
Prešernova ulica št. 5
Ljubljana.

v Prešernovih ulicah štev. 5.
Julijevi zapisi sočni, danih in održani
črtili, temelj za lavnost in pravilnih
guščenih postih črtili.
Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
8271

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Čerez je cesta št. 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva lastnega izdelka
in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 564 milijonov krov.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici štev. 3.

Stanje hranilnih vlog:
nad 39 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 1,200,000 krov.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4¹/₄ %

brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta k kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov.

Denar in knjižice se lahko posiljajo po pošti. Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem ... in z vso davčno močjo. ...

Juguba naloženega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, po ... trjenih po c. kr. deželnih vlad, ... izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga po najmanj 1⁴%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike,

v podpiranje slovenskih
trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zaloge gotovih oblek
za gospode in dečke, jopic
in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnizjih cenah izvršujejo.

Vsak dan sveže

**pusnine
krofe**

priporoča

J. Zalaznik
Stari trg št. 21.

G. Čadež

v Ljubljani
Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

**klobuke
slamnike**

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Išče se za takojšnji nastop za Kranjsko in Štajersko

manufakturne stroke

slovenščine in nemščine več v govoru in pisavi. — Ponudbe v slovenskem ali nemškem jeziku z natančnimi referencami in navedbo zahtevane piace pod „B 200 W. T. 6645“ na anonsno ekspedicijo Rudolf Mošs, Dunaj I.

75

Uveden potnik

Usta-
novlje-
no 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firmeža

Telefon
Številka
154.

Brata

EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna
in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriska ulica štev. 6.
Električna sila.

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havlíček in brat, Poděbrady, Česko.

izvozna trgovina blaga in rokodelnih izdelkov

priporoča v preizkušenih in vrlo znanih kakovostih

plesno blago, opreme za neveste

damast, kanafas, Havličkovo tkanino, žepne robe, brisače, namizne in kavne garniture, platno.

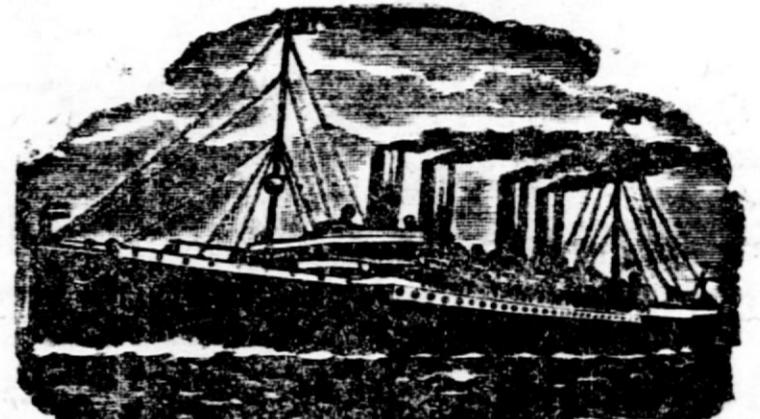
Modno blago. Sukno. Cefiri.

Najcenejša in najboljša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz

Bremna

New York

z cesarskimi brzoparnimi „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekmorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobiti v Ljubljani edino le pri

EDWARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica štev. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, reela in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo itd.

Pozor!! Beritell!!

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomajšanim ravnotezem novi sestave, ki od desne in leve strani vlečejo in mečajo vodo. — V vsakem položaju delujče kretanje

brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledča gasilna društva Krško, Kosančevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šenčur, Korotka Bela, Brusnik, Zgornja Ščika, Dravje, Spodnja Idrija, Predošče, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valja vas, St. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL

v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojer ter motornih mlinov.

Oplačevanje na obroke

129 odlikovanj!

150

Krompir

josip gescerat, pičev
prva letna izdaja za rok je bila končana.
(brusni nalog: Šešing, Pičev, tel. 800, št. 417)

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELRHaus, oblastveno avtor. In zaprteženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

SINGER Šivalni stroji
zavse le mogoče
namene,
ne samo industrijske stroke,
nego za vse šivalne dela v
rodbini, se lahko dobivajo
pri nas.
Pazite na to, da kupujete v naših Naše prodajalnico spoznate po zgor-
njem kazalu.
SINGER Co. d. d. za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 4.

Parna žaga in mlin

pripravna za tvornico mahlaren ali veletrgovino z vinom,
lesom; dalej hiša s predajalno in gostilno, pekarno in
8/4 orala vrta, na prometni kraj, prizapravno za vsakovrsto
trgovino, tuk deželne ceste in kolodvora v Sesvetih pri Zagrebu,
na krži Zagreb-Sv. Ivan-Dugopolje-Vugrovar-Moravče B strica,
se proda ali poslu in trgovini več slovki lajko stope v kom-
panijo. — Več pove lastnik **MARKO MILEUSNIČ**, Zagreb,
Maksimir, telefon 352.

E.D. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V nevi hiši „Kmetiske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
Izdaja voznih listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!

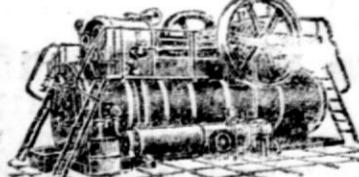
Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake
in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

Svetovna razstava Bruselj: grand prix.

Henrik Lanz, Mannheim

Patentne vročeparne in polnoparne

lokomobile

z ventilno
zavoro
sistemu Lenz

Avstrijska prodajalna pisarna:

Emil Honigmann, Dunaj IX,

Löblichgasse št. 4.

386

Mednar. lovška razstava na Dunaju 1910: državni častni diplomi
(najvišja odlika.)

Letni proizvod okoli 2000 lokomobil.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primož Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vseake slovenske hiše. Ta
reprodukcia je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Perje
za postelje in puhi
pripravljeno po najboljših cenah
F. HITI
Pred Škofijo štev. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
pripravlja svoja izpravila vsekovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.
Solidna in reela postrežba.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

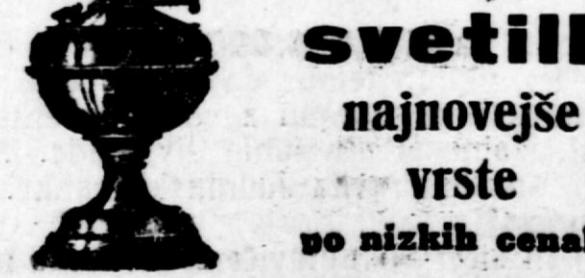
Ljubljana,
Dunajska cesta 13

Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih

svetilk

najnovejše
vrste

po nizkih cenah

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za drogove, kemikalije, zelišča sve-
tla, korenine itd. tudi po Kneippu,
uzne vode in zobni praečki, ribič
olje, redilne in posipalne moke za
otroke, dišave, mila in splošno vso
zdravstveno predmete, fotografalne
aparate in potrebnostne klavirječice
obvezna vsake vrste, zredava za
destinkcijo, vesek in pasto za tla
itd. — Velika zaloga najnovejšega
ruma in konjakov. — Zaloge svetih
mineralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenački sol
dvojnega soli, solitar, osoljan, kolmet,
kraljino apno itd. — Vnana naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogarija

ANTON KANC

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najvišji omni romi zelišča
(rože), kvetje, korenina, pomena, skorje itd.

Zaradi presestve

se prostovoljno proda na Notranjskem,
blizu železniške postaje

lepo posestvo

obstoječe iz hiše s postranskimi poslopji,
hlevi, velikim vrtom, travnik, njivami in
gozdovi. V hiši se nahaja gostilna, trgovina in
sošta. V tem kraju je tudi vodovod.
Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Novo! Senzacijonalno! Novo!

6 Šelenburgova ulica 6 Anatomična poučna razstava.

Med drugim tudi uspehi slovešega profesorja Ehricha-Hata z zdravilom 606.

Odperto od zjutraj do 9. zvečer.
V petek od 12. do 6. zvečer samo za dame.

Vstopnina 30 v, za vojaštvo 20 v.
Za mnogobrojni obisk prosi podjetnik.

RAZGLAS.

V tekočem letu 1911. so določeni naslednji dnevi za

pomočniške preizkušnje:

1. sreda, dne 22. marca,
2. " " 24. maja,
3. " " 20. septembra,
4. " " 6. decembra.

Lastnorocno pisane prošnje za pripustitev k izkušnji je vložiti pri pod-

pisani predsedniku najpozneje 4 tedne pred določenim rokom.

Takso v znesku 6 K je plačati pred izkušnjo pri trgovski in obrtniški

zbornici.

Obrtno-oblazvena preizkuševalna komisija za pomočnike.

Predsednik: Ivan Šubic, c. kr. drž. obrtne šole ravnatelj.

Št. 6.

RAZGLAS.

Mestna hranilnica ljubljanska

razpisuje dve mestni praktikantov

z letnim adjutom po 1000 K. Prosilci morajo dokazati, da so z dobrim uspe-
hom dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko ali pa nižjo gimnazijo odnosno
realko ali trgovsko šolo.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosedanjem službovanju, o starosti, do-
movinstvu, o zdravju in hravnosti ter o znanju jezikov je pri podpisanim
ravnateljstvu vlagati najkasneje

do 14. februarja 1911.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1911.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

ALFONZ BREZNICK LJUBLJANA

Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalica klavirjev in harmonijev.

Velikanska zaloge vsega glasb. orodja, kakor: violin, citar, kitar, tamburic, harmonik, klarinet itd. najboljših stran (tudi Weicheld) ter muzikali.

Prodaja na fudovito majhne obroke tudi brez zadatja, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „popelnju“ ter si na najugodnejši način odplačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna firma klavirjev Czappa, Högl & Heitzmann, Stelzhammer in Röder ter

Höriger in Maiborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najvišji zalogi in izbir. 10 letno pismeno jamstvo. Popravila in ugaševanje klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji

se najugodnejše jemljejo v zameno.

Najnižja izposojevalnina. 277

Zelo ceno!

Priporoča se

M. Kristofič-Bučar

Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

Zadnja moda zgornja

BLUZE KRILA

spodnja

FINE KOSTIME — NOČNE HALJE

na novo speljano, krasno

VRHNE JOPE — PLAŠČI — PELELINE

v vsekom blagu, barvi in fazoni, tudi po morti.

Najfinje in kompletne 277

OBLEKICE — PLAŠČKI — PELERINCE

In kratne opreme. 277

Perillo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice

in vseh drugih modnih in drobenih blagov iz zolidnih tovar

po najnižjih cenah. 277

Pediljam na kuhro tudi po poli.

1911 972

Poročne prstane

4345

kakor tudi drugo zlatnino pri...
...poroča po nizki ceni
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 26.
Pošiljam cenik brezplačno.

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svo-
jih nedosežnih
vrlin vsak dan na
milijone ljudem.
**Edina prava dru-
žinska kava! Po
ceni in zdrava.**

A. Feldstein

vlijudno priporoča svojo 186

knjigoveznico

Radeckega cesta 12.

TOPL'

ZALANDA

**CEYLON
ČAJ**

3871

Lud. Černe

uvr. trgovec z urami ter
zaprisežen sodniški čuvar. 236

Ljubljana, Wolfsove ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in sre-
brnine, različnih ur, uha-
nov, pr-
stancov,
verižic in
očal itd.

Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene na južje.

NAJODLICNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

MOËT & CHANDON

C IN KR DVORNA
IN KOMORNA
DOBAVITELJA

KRALJ ANGL
DVORNA
DOBAVITELJA

V EPERNAJU
USTANOVljENE
1743

NAJFINEJŠI
ŠAMPANJEC
FRANCOSKI
IZDELEK

Generalni reprezentant: J. WEIDMAN - DUNAJ - III

V. emisija delnic JADRANSKE BANKE v Trstu.

158

Wabilo na subskripcijo.

V preteklem letu je izvršil upravni svet Jadranske banke v Trstu le deloma sklep občnega zabora z dne 14. marca 1909 s tem, da je izdal 2500 delnic à K 400-, t. j. K 1,000.000- nom. in povišal na ta način delniško glavnico našega zavoda na K 4,000.000-. Tozadevna subskripcija je imela tak vspeh, da ni bilo niti mogoče zadovoljiti vseh subskribentov.

Razvoj poslov Jadranske banke v preteklem letu je napotil upravni svet, da je sklenil v seji dne 28. decembra 1910, povišati v smislu pooblaščenja navedenega občnega zabora delniško glavnico za nadaljnja dva milijona kron in izdati v to svrho

5000 delnic à K 400- t. j. K 2,000.000- nom.

po nižje navedenih pogojih.

Z izvršitvijo tega sklepa se bo povišala delniška glavnica našega zavoda na **K 6,000.000-**, tako, da bo postala **Jadranska banka največji avstrijski jugoslovanski bančni zavod**. Bilančni vspeh preteklega leta odgovarja percentualno vsphem prejšnjih let, vkljub temu, da je bil četrti milijon šele od 1. junija 1910 zavodu na razpolago. Zato namerava upravni svet predlagati občnemu zboru izplačanje zopet iste, t. j. 6%-ne dividende za preteklo leto in dotirati z večjim zneskom rezervne fonde, kateri bi se na ta način, vpoštevaje ažijo nove emisije, kmalu podvajili. Tudi ni izključeno, da bo občni zbor z ozirom na bilančni rezultat, zahteval povišanje dividende. V zadnji seji upravnega sveta se je sklenilo tudi, zahtevati od vlade dovoljenje za nadaljnjo povišanje delniške glavnice do zneska K 12,000.000- in spremeniti v tem smislu pravila Jadranske banke.

Za V. emisijo delnic Jadranske banke v Trstu veljajo sledeči pogoji:

a) Imejitelji delnic prejšnjih emisijs imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so upravičeni, zahtevati na podlagi vsakega 2 delnic 1 delnico nove emisije **po kurzu K 425- za delnico**;

b) delnice, katere eventuelno vsled neizvršitve opcijeske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejiteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jih na podlagi opcije pripada, **po kurzu K 445- za delnico**.

Prijave za nove delnice se sprejemajo do 15. februarja 1911 in je treba vplačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 200- kot prvi obrok in ob enem kavci, ostanek pa - vpoštevaje svoječasno položeno kavci, - **po reparticiji delnic**, katere izid se vsakemu subskribentu naznani **najpozneje do 15. marca 1911**.

Nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1911 in zato morajo se vplačati 5%-ne obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dneva izplačila. Od vplačanega prvega obroka oziroma kavci odobri banka subskribentom tudi 5%-ne obresti. Subskribentom je dovoljeno vplačati takoj pri subskripciji cel znesek podpisanih delnic.

Kurzni dobiček (ažijo) p. ipade, kakor že zgoraj omenjeno, po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije, **rezervnemu zakladu banke**.

Upravni svet je določil za V. emisijo delnic skoraj isti kurz, kakor je veljal za IV. emisijo z namenom, da bi omogočil subskribentom, na katerih prijave se s. č. nji mogel ozirati, nabavo delnic pod ugodnimi pogoji in bi pridobil Jadranski banki z določenjem nizkega kurza nadaljne interesente.

Prijave na nove delnice se sprejemajo:

V TRSTU: pri blagajni banke.

V OPATIJI: pri blagajni banke.

V DUBROVNIKU: pri Hrvatski vjesniški banki in njenih podružnicah **in Šibeniku, Zadru in Splitu**, in pri Dubrovački trgovski banki.

NA DUNAJU: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki českých hranilnic in Češki industrijski banki.

V LJUBLJANI: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah **in Celovcu, Splitu, Sarajevo in Gorici** in pri Trgovsko-obrtni banki.

V PRAGI: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki českých hranilnic in Češki industrijski banki.

V SPLJETU: pri Prvi pučki dalmatinski banki.

V SUŠAKU: pri Banki i štedionici za Primorje in njenih podružnicah **na Roki in v Bakru**.

V ZAGREBU: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah **in Varaždinu, Osječu, Vel. Gorici, Sisku, Virovitici, Cirkvenici, Roki, Zemunu, Belovaru, Delnicah in Kraljevcih**.

Pri navedenih subskribčnih mestih morajo se tudi depozirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijeske pravice

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico reparticije delnic med subskribente.

Upravni svet Jadranske banke v Trstu.

OPOMBA: Jadranska banka pošije vsakemu interesentu na zahtevo položnice avstrijske ali ogrske poštne hranilnice, tako, da more slediti pošiljatev denarja brez vseh stroškov za subskribenta.

V svrhu izvršitve opcijeske pravice zadostuje predložiti samo plašče delnic (delnice brez kuponskih pol).

Lastnina in tisk »Narodne tiskarno«.

Zakaj sem odložil mandat?

To je naslov obširnemu spisu, ki ga je obelodanil bivši deželni poslanec Mandelj. Ker so njegova izvajanja obče zanimiva, jih prijavljamo kar v celoti. Bivši poslaneo Mandelj piše:

Začetkom decembra lanskega leta sem odložil mandat deželnoborskega poslance. Moj sklep je bil, da se tigo umaknem s političnega odras.

Prezreti sem hotel vsak napad od nasprotne strani. Na napad iz lastne stranke seveda nisem bil pripravljen. In ravno v štajerskem listu naše stranke je bila sprožena name strupena psica. Kompetentno in poučeno mesto tega ni popravilo, zato sem primorjan braniti se sam. Ako bi molčal, bi izgledalo to tako, kakor da se bojim svetlobe in da moram lepo tisto prenašati te vrste napade. Vsled takega položaja moram — dasi nerad — poslati sledete vrstice med svet. Namenjene so zaupnikom v okraju in mojim osebnim znancem.

Kaj je tedaj dalo povod, da sem odložil mandat? Ker sem prišel glede deželne električne akcije s klubom v nasprotstvo. Ni se mi v tem oziru niti toliko popustilo, da bi za svoje stališče nemo manifestiral s tem, da bi v deželnih zbornici nasproti glasoval ali vsaj da bi se glasovanju umaknil. Iz ozira na klubova pravila sem bil prisilen se identifikovati s to električno akcijo deželnega odbora. Ta električna akcija pa je denarno za deželo tako občutna, da jo z ozirom na neurejene deželne finance ne morem zagovarjati pred javnostjo in ne pred volilci. To je vsa skrivnost mojega odstopa.

Neresnične so pa vesti, da bi bil odložil mandat ker sem se baje čutil užaljenega ali utrujenega, kajti toliko spoštovanja in ozira imam vendar do volilcev, da jih zaradi osebne kaaprice ne bom gonil v nove volitve.

Da boste mogli čestiti prijatelji ta moj korak do cela razmotriti, hčem v par kratkih potezah načrtati finančni položaj dežele, in označiti nekaj neodložljivih nalog dežele v najblžnji bodočnosti, takih nalog, ki bodo vse občutno obremenile deželo.

Omenjam najprvo

deželni proračun za l. 1911.

Deželni proračun izkazuje za l. 1911. primanjkljaja 1,299.891 K. Ali bo v resnicu tolik?

Upam, da bo manj ali na vsak način bo primanjkljaj izdaten. Vso primanjkujočo vsoto bo pokriti z višecim dolgom, ker blagajniških preostankov ni in iz posojila pri lastnih fondih tudi ne bo več mogoče izvrševati. Ne zasledujem pri tem nove tendence, ako recem, da je finančni položaj dežele — skrajno neigoden.

Leta 1899. so bile deželne finančne v redu. Bilo je še celo 154.333 K. vrednotka. Od l. 1900 do 1906. je šlo deželno denarno gospodarstvo nizdobi. Počasi sicer ali z železno doslednostjo. V teh sedmih letih je za redno poslovanje primanjko skupno 94.247 kron, tedaj povprečno 13.000 kron na leto.

Leta 1907. se je najelo posojilo 1.000.000 kron. Iz tega zneska se je rnilo v razne zaklade gori navedene v l. 1900. do 1906. izvršena poslovanja, kar je z obresti vred zneslo 322.277 kron 32 v.

Od tega časa datira živahnje zivljenje v deželnem gospodarstvu in se redni dohodki s povišanjem dosegajo niso povišali, gre to na rovaš novej dolgov. Deželni melijoračni zaklad alimentira deželno gospodarstvo pri izdatkih, ki so se poprej izkazali v računu deželnega zaklada.

To alimentiranje iz melijoračnega zaklada imelo je tudi v l. 1907. in 1908. za posledico, da je izkazal leželjni zaklad prebitek. A bila bi naprevara misli, da je dežela ti leti zhajala z lastnimi dohodki.

Da je deželni finančni položaj enoden, ni kriva ne sedanja ne rejsjna večina, krije so razmere; zredno naraščajoče potrebe in le poasi rastoti dohodki.

Toliko o proračunu! Zanimivo je tudi

poglavlje o dolgovih.

Najprej bodi povedano, da ima eže okroglo 9 milijonov dolgov. Velika vsota. Ako izvzamemo Bukino, ki ima 96 % doklade in 16 milijonov dolgov, tedaj v vsakem oziru redinjači, smemo Kranjsko deželo z jenimi dolgovi staviti poleg Goričke, Štajerske, Češke, Moravske in ališke dežele. Druge krovovine so relativno manj zadolžene.

Tako n. pr. ima Koroška $4\frac{1}{10}$ milijona dolgov pri izkazani letni pobesčini 7 milijonov. Sedaj pa si glejmo v našem deželni proračunu poglavje »Dolgov«.

Za odpolačevanje dolgov in obreži izkazuje proračun 558.083 kron. Ozirom na to, da bo melijoračno posojilo prav v kratkem do cela izvršeno, bo treba obresti in upravni proračun tega 4 milijonskega posojila 165.000 kron že prihodnje leto revzeti na deželni zaklad, od l. 1917.

pa bo anuiteta tega posojila znakala 305.000 kron.

Letni povisek potrebčine pri poglavju »dolgov« znaša tedaj v letu 1912. za 165.000 kron, v l. 1917. pa skupno $165 + 40 = 205.000$ kron. Na zmanjšanje letnega izdatka notom konverzije dolga iz l. 1888. pa iz ozira na sila neugodno denarno konjunkturo ni misliti.

Glede novega 10 milijonskega posojila mi ni nicesar znanega, za to tudi ne morem trditi ali bo obrestovanje takoj obremenilo deželni zaklad.

Tudi mi ni znano, na kakšen način se bodo izposojila pri zakladih refundirala. Mogoče z novim posojilom.

Nadalje je računati na višji redni izdatek pri učiteljskih plačah (Poglavlje X.).

Regulacija učiteljskih plač je neodložljiva, ker so plače učiteljskega objava v primeri z draginjskimi razmerami obupno nizke. Ako hoče deželni zbor samo najnajne storiti in to mora, tedaj se morajo temeljne plače najmanj z 30 % zvišati, kar znaša od 1.034.380 kron okroglo 310.000 kron. Ta vsota je minimum poviška. Če pa bo dež. zbor užitke učiteljskega objava času primočno urebil, bo za ta povisek 500.000 kron potreboval.

Nadalje je računati pri cestah z višjim izdatkom in ne samo za ono, za kar se razbremene okraji, temveč tudi se razven tegu.

Reorganizacija cestne uprave se mora izvršiti, ko dobi cestni zakon Navišjo sankcijo. Novi cestni zakon spremeni temeljito sedanjo organizacijo. Dasi okrajni cestni odbori še ostanejo, vendar se le podprejni izvrševalni organi dež. odbora z tako omejeno lastno upravo. Tehnično in upravno središče za oskrbovanje cesta pa postane deželni urad. Ker nosi dežela $\frac{2}{3}$ vszdrževalnih stroškov, cestni okraji pa le $\frac{1}{3}$, je to tudi naravno.

Cestni zakon da deželnemu odboru oblast, da more cestno omrežje v deželi sistematično in potrebam primerno urediti in popolniti. Seveda je s tem združena neprijetna stran, da bodo poslanci in deželni odbor izpostavljeni kritiki in očitanju, ako se glede cest želje prebivalstva ne bodo popolnoma upoštevati mogle. Dosejaj so taki očitki padali na okrajini cestni odbor.

Tudi je resnično dejstvo, da bodo davkopalčevalci v Ljubljani in v nekaterih cestnih okrajih v cestne svrhe višje obremenjeni kakor doslej, nasprotno pa bodo drugi cestni okraji, in k temu jih pripada večina, deloma razbremeni, ako tudi nimašo od tega neposredne koristi.

Pa nekaj drugega je, kar je v zvezi s to reorganizacijo: Bremena bodo za deželni zaklad večja, to pa ne samo za ono, za kar se razbremene cestni okraji.

Najprej se zvišajo upravni stroški. Cestni odbori obstoje kakor doslej, ostanejo tedaj saj deloma starci upravnih stroški, novi pa pridejo, ker se mora pri deželi ustanoviti ali vsaj popolniti dosedanji tehnični in upravni cestni aparati.

Glavni strošek za deželo pa nastane, ker bo treba ustanoviti nova mesta za cestne mojstre in cestarje in slednjim sedanje beraške plače zvišati. Ureditev plač cestarjem v obči in pomnožitev tistih na sedanjih okrajnih cestah je bilo že zdavnaj silno nujno.

Prepričan sem, da hoče deželni odbor ceste spraviti v tako dober stan, kakor so državne, zato bo moral računati pri personalu in pri materialu približno na take stroške kot erar.

Sledi naj tušaj seznamek, ki po kaže v nekaterih točkah primera eraričnih cest z deželнимi, oziroma okrajnimi cestami.

Da je deželni finančni položaj enoden, ni kriva ne sedanja ne rejsjna večina, krije so razmere; zredno naraščajoče potrebe in le poasi rastoti dohodki.

Toliko o proračunu! Zanimivo je tudi

poglavlje o dolgovih.

Najprej bodi povedano, da ima eže okroglo 9 milijonov dolgov. Velika vsota. Ako izvzamemo Bukino, ki ima 96 % doklade in 16 milijonov dolgov, tedaj v vsakem oziru redinjači, smemo Kranjsko deželo z jenimi dolgovi staviti poleg Goričke, Štajerske, Češke, Moravske in ališke dežele. Druge krovovine so relativno manj zadolžene.

Tako n. pr. ima Koroška $4\frac{1}{10}$ milijona dolgov pri izkazani letni pobesčini 7 milijonov. Sedaj pa si glejmo v našem deželni proračunu poglavje »Dolgov«.

Za odpolačevanje dolgov in obreži izkazuje proračun 558.083 kron. Ozirom na to, da bo melijoračno posojilo prav v kratkem do cela izvršeno, bo treba obresti in upravni proračun tega 4 milijonskega posojila 165.000 kron že prihodnje leto revzeti na deželni zaklad, od l. 1917.

Vadževalni stroški na eraričnih cestah znašajo 9 vinjarjev na m². Pri tem pa niso računjeni stroški za cestne mojstre in za inženirje. Če dežela cestno službo tako organizuje kakor država, jo bo stel m² tudi 9 v. potem takem $10,110.000 \text{ m}^2 \times 9 = 908.900$ kron. Tedaj je poviska za 230.900 kron. Dosedaj skupno le 679.000 kron. Računiamo še stroške za sedaj na novo izdelane ceste, kakor deželni tehnični urad 60.000 kron, dobimo skupni strošek $909 + 60 = 969.000$ kron.

Skupni strošek za ceste, od katere nosi dežela $\frac{2}{3}$ in $\frac{1}{3}$ cestni okraji, ki ga računamo z 969.000 krami, dobimo tudi potom sledete kalkulacije.

Ako dežela kontrolne organe tako organizuje kakor država, bo potrebovala:

Cestnih mojstrov (1 mojster na $45\frac{1}{2} \text{ km}$) = 52, dosedaj nič, tedaj plus 52. Cestarje (na 4 km 1 cestar) je 594, dosedaj 269, tedaj plus 325.

Vendar mislim, da bo v očigled prekernevu gospodarskemu položaju deželni odbor štel ter bo potrebal personal kolikor mogoče skrči. Na vsak način pa bo treba nastaviti 1 cestnega mojstra za vsakih 90 km in 1 cestarja za vsakih 6 km ceste. Plače bodo znašale najmanj 2000 kron za cestnega mojstra in 720 kron za cestarja.

Iz tega sledi:

26 cest. mojstrov à 2000 K 52.000 K

396 cestarjev à 720 K 285.120 »

Skupaj: 337.120 K

Odšteti so dosedanji užitki cestarjev (glasom »Promemoria«) . . . 112.506 »

Tedaj faktični povisek pri personalijah: 224.614 K

Pri tem niso vsteti užitki onih inženirjev, ki bodo vsled reorganizacije cestne službe na novo potrebni.

Po zatrdirilu tehničnega deželnega urada se bo uvrstilo, oziroma dogradilo v najkrajšem času 2000 kram novih deželnih cest, pri čemur računi ta urad pri vzdruževanju na letni prirastek 60.000 K.

Sedaj reasumirajmo:

Dosedanji vzdrževalni stroški K 675 + 4 = K 679.000

Priprast. vsled reorganizacije najmanj okr. K 224.000

Pripr. vsled zgrajenih ali v zgradbi se nahajajočih n. cest » 60.000 » 284.000

Skupni vzdrževalni stroški . . . K 963.000

Ti stroški se porazdele vsled zakona: z $\frac{2}{3}$ na dež. budget t. j. K 642.000 in z $\frac{1}{3}$ na skupni budžet okraju - cestnih odborov t. j. . . 321.000

K vzdrževanju cest so dosedaj prispevali okrajno cestni - zakladi » 532.000 po gornjem računu v bodoče . . . » 321.000

Tedaj vsled novega zakona manj . . . » 211.000

Deželni zaklad pa je prispeval doslej » 147.000 po gornjem računu pa bo . . . » 642.000

1. Tedaj vsled novega zakona in reorganizacije več za K 495.000

2. Relativni privaček vsled regulacije užitkov in novih cest $\frac{2}{3}$ od K 284.000 . . . » 189.000

To znaša v odstotkih ad 1. 13 % ad 2. 5 %.

Sedaj pa napravimo iz predloženih izvajanj povzetek:

Deželni deficit glasom proračuna . . . K 1.239.000

2. Večji strošek pri poglavju X. » dolgovic za obrestovanje v l. 1912 . . . 165.000

3. Regulacija učiteljskih plač minimalno . . . » 310.000

4. Višji redni izdatek za ceste . . . » 495.000

Skupno . . . K 2.269.000

Stroški pod 2., 3. in 4. v skupnem znesku pr. K 970.000 so za leto 1912 neizogibni. Naglašam, da sem nove stroške za ceste in povišanje učiteljskih plač kolikor mogoče nizko preči.

Kaj imamo pričakovati od države v evru saniranja finanči? Kakor se sliši, iz davka na žganje 900.000 kron. Imenujejo se tudi nižje številke. Pa ostanimo pri tem. Ker je pričakovati, da ne bo 1.239.000 primanjkljaja, kakor navedeno pod 1., ampak se bo vsled večjih dosedanjih dohodkov zmanjšal, tedaj ga postavimo v račun na K 900.000. Potem dobimo sledete sliko:

ti temu od pristaev ene in iste stranke.

Tudi zadeva naše deželne električne akcije je še v razvoju in na mestu bi bil prost razgovor za to in proti temu. Pa ne! Disciplina zahteva vezano maršruto!

Poslane ima dolžnost biti z volilci v stiku. Medsebojno zaupanje mora vladati med poslanec in volilci, a trajno more to zaupanje obstat le, če vlada medsebojno odkritostnost. Dolžnost te odkritostnosti je, da poslanec obvesti svoje volilce o vsem, kar je za njihov žep prijetno in neprijetno; povedita mora kaj se je za deželno gospodarstvo izvršil. Volilci so toliko razumni, da ne bodo od poslanca pričakovali, da jim bo davke odpravil. A njihova pravica je, izraziti svoje mnenje in svojo kritiko izvrševati glede tega, kako se z njihovimi davki pri deželi gospodari. Dolžnost veže deželnega poslanca, da volilcem odkrije vse potrebe dežele in jim pove, da bo za to treba plačati nove doladke.

Pogum imam zagovarjati vse, kar je ukrenil deželni zbor in pogum imam povedati, da bo treba doklade zvišati. Prepričan sem o svojih volilcih, da uvidijo, da ni drugače mogoče. Glede tega, kar se je ukrenilo zaradi električnih deželnih podjetij, pa ne morem zagovarjati in hvaliti kar vse vprek, ker svoje glave v tako važni stvari ne morem zatajiti. Pa moral bi! V tej stiski, da ali prekršim klubovo disciplino, ali pa zatajam v tej velevažni in denarno dalekozemski zadevi svoje mnenje, vidim iz tega edini izhod — da sem se odpovedal poslanstvu.

Ako pošljam te vrste med sver, se zavedam, da nisem prekršil potrebne lojalnosti nasproti vsemi gospodom klubovim kolegom. Obravnavaš sem stvari, deželnega gospodarstva, ki so javnosti znane in vsestransko kritikovane. A vkljub temu sem k tem stvarem zavzel svoje stališče silno nerad in šele, ko sem bil v stajerskem listu naše stranke kruto izvzan.

Da branim svojo politično dojnost in pokažem, da nočem na poti iz javnosti v privatno življenje dati se brez ugovora insultirati, zato sem napisal te vrste. To je moja zadnja beseda v tej zadevi.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1911.

Jos. Mandelj.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Huda mesarica. Nedavno snio poročali, da je mesarica Marija Makovec udarila s kosom zmrznenega mesa železničnega ključarja ženo Marjio Gorjanc po obrazu ter ji tudi dala različne posvove. Obravnava se je takrat vsled zaslišanja novih prič preložila. 26. t. m. se je nadaljevala. Priče vse žalitve potrdijo. Pa tudi mesaričin sin iz prvega zakona Lovrenc Trtnik je Gorjančevko obkladal z različnimi pričami. Priče so tudi to potrdile. Marija Makovec je bila obojsena na 10 K globe, Lovrenc Trtnik pa na dva dni zapora. Pa tudi Makovec je nasprotno tožila Gorjanc, da ji je ta rekla goljufico. To pa se ni moglo izkazati in Gorjanc je bil oproščena.

Med konkurenti. V Rožni dolini se dva peka kot konkurenca seveda ne moreta videti. Vsled tega je D. nedavno v neki gostilni v Rožni dolini rekel gostilničarju, naj nikar ne jemlje od konkurenca A. Žemelj, ker ima nalezljivo bolezen. Seveda mu je na ta način na obrti precej škodil, ker so ljudje postajali pozorni. Zato je A. tožil D. Pri razpravi sta se poravnala. Toženec je žalitev preklical in plačal stroške. Istotako sta tudi zakonska F. in M. B. obdolžila peka A., da je bolan in mu s tem škodovala na obrti. Tudi v tem slučaju se je sklenila poravnava. Obtoženca sta plačala stroške in prekliceta žalitve v treh časopisih.

Kragulja je streljal. Dne 27. januarja je stal pred tukajšnjim okrajnim sodiščem Franc Breskvar, da je 12. t. m. šel na lov jerebic v tuji revir, dočim nima niti lovskega lista, niti pravice v ondotinem revirju streljati. Stvar je bila pa naslednja. Breskvar je že delj časa opazoval, da mu kraje kragulj kokoši, ker mu jih je že več zmanjkal. Ko je 12. t. m. viden kakih sto korakov od svoje hiše na bližnjem kozoleku zopet prečasi kragulja na kokoši, je pograbil puško ter ga šel streljal. Ko pa je to viden lovski čuvaj J. Štrumbelj, je šel k njemu, mu odvzel neoprečeno puško ter ga še naznanil, da je divji lovec in da je hotel streljati jerebice. Štrumbelj pri razpravi sam potrdi, da je bil takrat na bližnjem kozoleku kragulj. Neumestno je bilo torej, da je Breskvarja naznanil. Seveda se sodišče o Breskvarjevi krividi ni moglo prepridati in ga je oprostilo.

Nepoštenost. Nedavno je bil Urban Prosen pri J. Štepiču v službi za hlapce. Voziti je moral v tej službi

bi gnoj na gospodarjevo njivo. Nekjer je Klemenc načelničar je prisega na gnoj. Nepošteni hlapec je res prodal Klemencu gnoj, denar pa zase porabil. To se je potem večkrat ponavljalo, dokler ni gospodar prišel nepoštenjakoviču na sled. Prosen sedi radi tega sedaj že v zaporu. Proti Klemencu pa se je vršila 27. t. m. razprava pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. Ker pa je Klemenc bolan, tako da ne more iz stanovanja, se obravnava preloži na nedoločen čas.

Priporočljiv delavec je France Lamper, doma iz Podsmreke. Nedavno je ogoljufal Jos. Olup na trgovcu na Starem trgu, za obliko, vredno 28 kron. Nadalje je osušljen, da je v Ribnici ukradel nekemu sodelavcu uro in krtko. Pa to se ni vše. Ko je delal nekaj časa na Vrhniku, si je pri Francetu Friškovec izposodil kolo za en dan. Mesto pa, da bi kolo nazaj pripeljal, je zastavil za 10 kron. Obtoženec prvo in tretje dejanje priznava. Drugo se mu sicer ne more dokazati, pa vendar je zelo verjetno, da je tudi drugo izvršil. Obsojen je bil na 14 dni zapora, postrengna z enim postom in enim tridim ležiščem vsak teden.

Zupnik in bivša njegova ljubica.

V soboto se je vršila pred zagrebškim sodiščem zanimiva obravnava. Radi hudo delstva motenja vere sta bila obtožena Nikolaj Gabin, župnik v Novem gradu pri Karlovci, in njegova bivša ljubica Magda Fiškuš.

Obtožnica slika dejanje, ki sta ga zagrešila obtoženca tako-le:

Zupnik Nikolaj Grbin bi moral 20. oktobra 1909. opraviti običajno nedeljsko službo božjo v župni cerkvi v Novem gradu. Oblecen v mašno obliko in s kelihom v roki je pristopil k oltarju. Predno je započel mašo, se je okrenil, da bi po starem običaju prečital in pretolmačil vernikom iz molitvenika neke predpisane molitve. A sedaj se je prigodilo nekaj tako nenavadnega, tako nepričakovanega in po priznanju župnika samega tako pohujšljivega, kar se vsaj v oni cerkvi še ni prigodilo in kar je najhujše na stvari, da je to pohujšanje izval in povzročil župnik Grbin sam. On je namreč, obrnen proti vernikom, naenkrat stegnil roko ter je kazati s prstom na svojo župljanko Magda Fiškuš, ki je stala pri prvi stopnici v bližini oltarja, in jel klicati cerkovnika, naj vrže v cerkev ono brezbožno in nesramno žensko. Ta nepričakovani poziv župnikov na cerkovnika, ki gotovo ne spada med »bogoslužna dejanja«, je seveda moral osupniti vse v cerkvi se nahajajoče vernike, najbolj pa Magda Fiškuš, ki je na ta način izvabila, odgovorila: »Ako bom morala jaz iz cerkve, boste morali tudi vi, ako nisem jaz vredna biti v cerkvi, niste vredni ni vi.«

Sedaj se je župnik še bolj razjasnil. Oblecen v mašniško oblačilo se je oddalil izpred oltarja, stopil pred Magda Fiškuš ter jo je potiskati izpred oltarja dalje v cerkev. Pri tem je opetovano s pestjo in molitvenikom vdaril po obrazu in ramah ter ji prizadejal poškodbe, vendar katerih je bila Magda 8 dni nesposobna za vsako delo. Ko je župnik Magda Fiškuš tako pritiral do sredine cerkve, jo je še enkrat udaril s pestjo in se na to vrnil pred oltar. Toda tudi sedaj še niso mirovali.

Jel je zopet klicati cerkovnika, a ker cerkovnika ni bilo od nikoder, se je napotil v zakristijo in med potoma kričal: »Ako ne vržete te ženske iz cerkve, ne bom danes maševal, ker ta ženska ni vredna biti v cerkvi.«

Magda Fiškuš župniku ni ostala dolžna in mu je odvrla: »Ako nisem jaz vredna biti v cerkvi, potem tudi vi niste vredni, da berete mašo. Ako nisem jaz vredna biti v cerkvi, potem tudi tega ni vredna vaša gospa.«

Ta dejanski stan so potrdile priče Jakovčić, Spudic in Lesić, a niti župnik Grbin sam ni tajil.

Obtoženka Magda Fiškuš je tudi priznala, da se je vse zgodilo tako, kakor je navedla obtožnica. Povedala pa je tudi vzroke, zakaj je župnik tako nastopil proti nji. Ta izpoved je bila tako pikantna, da je sodišče za čas izključilo javnost. Fiškuš je namreč izpovedala, da je bila dlje časa župnikova ljubica in da jo je jel župnik s svojim sovraštvom sledovali šele, ko ni več hotela služiti njegovim spolni pohotnosti.

Po dognani razpravi je sodišče obsodilo župnika Grbina radi motenja vere v 14 dnevnih zapor.

Cesa se v Ljubljani vsegu ne izgubi in ne pojde.

Tekom minulega leta je bilo pri ljubljanski policiji naznanjenih 841 izgub. Skupna škoda vseh teh je znašala K 19.574.80. V denarju je bilo izgubljenih 15 bankovcev po 100 kron, 12 bankovcev po 50 K, 45

bankovcev po 20 K in 72 bankovcev po 10 kron, 2 zlata po 20 K, 6 zlatov po 10 K, 5 petkronskih tolarjev, 62 komadov kron in drobiša v znesku 1447 K. Ves ta denar je bil najden v 25 denarnicah. Najdenih je bilo več damaskih bluz, 5 boz, 5 zavitkov različnega blaga, 1 blazina, 2 čepici, 3 čevlji, zavitek čipk, 1 havelok, 1 hlače, 1 kapuca, 4 ženske jopic, 2 klobučka, 3 kravate, 2 muški, 4 pare nogavic, 4 ogrinjajoče, 1 ženska oblike, 1 ženski pas, 5 pelerin, 2 površniki, 1 ženski predpasniki, 1 zavitek perila, 1 svilnata ruta, 31 različnih žepnih robev, 5 parov ženskih rokavic, 1 moška sukna, 3 zavitke svile, 2 moška slaminika, 1 ženska srajca, 5 šerp, 20 ovratnikov, 8 parov manšetov, 4 zavitke trakov, 39 dežnikov, 4 solnčnikov, 1 zaboč čaja, 1 namizni prti, 1 kovčeg oblike, 1 harmonika, 13 sprejalnih palic, 1 sablja, 1 vreča kuhinjske soli, 8 konjskih odelj, 3 vozne plakte, slikarsko orodje, 3 posode za mleko, 1 daljnogled, 16 ključev, 2 molitvenika, več knjig, 55 ročnih torbic, 1 torba za spise, 15 zastavnih listkov, 5 šolskih zvezkov, večje število različnih dokumentov in legitimacij, 5 hranilnih knjižic, 4 lorgnoni, 3 srebrni rožnivenci, 17 zlatih, 54 srebrnih in 7 nikelnastih žepnih ur, 14 zlatih, 65 srebrnih in 2 nikelnasti verižici, 25 parov zlatih uhanov, 16 parov brilantnih uhanov, 16 zlatih in 6 srebrnih zapestnic, 18 zlatih in 15 srebrnih obeskov, 32 zlatih prstanov, 6 poročnih prstanov, 5 zlatih in 6 nikelnastih očal, 1 srebrna kolajna, 2 dozi za svalčice, 2 zlata in 1 srebrni gumb, 8 zlatih in 4 srebrne kravatne igle. Najdenih in pri policiji oddanih je bilo 471 reči in sicer 20 bankovev po 10 K, 13 bankovcev po 20 K in 3 bankovcev po 5 kron, 3 zlati po 10 K, več petkronskih tolarjev in večja suma drobiša. Najdenih je bilo 83 dežnikov, 46 ročnih torbic, 5 denarnih listnic, 5 zavitkov blaga, 3 čepice, 2 hlače, 8 klobukov, 3 pare manšetov, 2 para nogavic, 2 ogrinjajoče, 2 oblike, 14 pelerin, 2 površniki, 3 namizni prti, 2 zavitka perila, 2 boz, 18 žepnih robcev, 15 parov rokavik, 2 načelniške ruti, 6 solnčnikov, 3 zavitki svile, 2 moški srajci, 4 suknjiči, 1 moške spodnje hlače, 3 šerpe, zavitek usnja, 1 zavitek volne v čipkami, 26 dežnikov, 8 sprejalnih palic, 1 kolovraha, 16 knjig, 2 molitvenika, 18 rožnih vencev, 1 daljnogled, 4 kovčegi z obliko, 13 ključev, 2 zaslunja križeva, 11 veneev fig, 1 zavitek igrača, 1 kokoš, 1 pav, 1 kolo, 3 posode za mleko, 1 metla, 2 žepna noža, 10 pasjih torb, 3 konjske odeje, 2 vozni plahki, 3 podobe, 2 revolverja, 1 zavitek smodnika, 1 zavitek svinčnikov, 1 povečalno steklo, 2 škarje, zavitek duhana, 2 ročna vožička, 1 vozna veriga, več ponarejenih ključev, 3 zastavnih listki, 1 škatljica za svalčice, 4 hranilnične knjižice, 7 zlatih, 30 srebrnih in 4 nikelnastih verižic, 13 zlatih in 1 tula uhan, 1 zlata in 2 srebrni broži, 4 poročni prstani, 11 zlatih prstanov, 1 srebrni prstan, 3 zlate igle, 4 zlate nočenike, 1 brillant, 1 srebrni rožni venec, 1 zlata zapona, 8 zlatih in 6 srebrnih zapestnic, 3 škatulje za svalčice, 1 lorgnon in 53 različnih klobukov.

bankovcev po 20 K in 72 bankovcev po 10 K, 2 zlata po 20 K, 6 zlatov po 10 K, 5 petkronskih tolarjev, 62 komadov kron in drobiša v znesku 1447 K. Ves ta denar je bil najden v 25 denarnicah. Najdenih je bilo več damaskih bluz, 5 boz, 5 zavitkov različnega blaga, 1 blazina, 2 čepici, 3 čevlji, zavitek čipk, 1 havelok, 1 hlače, 1 kapuca, 4 ženske jopic, 2 klobučka, 3 kravate, 2 muški, 4 pare nogavic, 4 ogrinjajoče, 1 ženska oblike, 1 ženski pas, 5 pelerin, 2 površniki, 1 ženski predpasniki, 1 zavitek perila, 1 svilnata ruta, 31 različnih žepnih robev, 5 parov ženskih rokavic, 1 moška sukna, 3 zavitke svile, 2 moška slaminika, 1 ženska srajca, 5 šerp, 20 ovratnikov, 8 parov manšetov, 4 zavitke trakov, 39 dežnikov, 4 solnčnikov, 1 zaboč čaja, 1 namizni prti, 1 kovčeg oblike, 1 harmonika, 13 sprejalnih palic, 1 sablja, 1 vreča kuhinjske soli, 8 konjskih odelj, 3 vozne plakte, slikarsko orodje, 3 posode za mleko, 1 daljnogled, 16 ključev, 2 molitvenika, več knjig, 55 ročnih torbic, 1 torba za spise, 15 zastavnih listkov, 5 šolskih zvezkov, večje število različnih dokumentov in legitimacij, 5 hranilnih knjižic, 4 lorgnoni, 3 srebrni rožnivenci, 17 zlatih, 54 srebrnih in 7 nikelnastih žepnih ur, 14 zlatih, 65 srebrnih in 2 nikelnasti verižici, 25 parov zlatih uhanov, 16 parov brilantnih uhanov, 16 zlatih in 6 srebrnih zapestnic, 18 zlatih in 15 srebrnih obeskov, 32 zlatih prstanov, 6 poročnih prstanov, 5 zlatih in 6 nikelnastih očal, 1 srebrna kolajna, 2 dozi za svalčice, 2 zlata in 1 srebrni gumb, 8 zlatih in 4 srebrne kravatne igle. Najdenih in pri policiji oddanih je bilo 471 reči in sicer 20 bankovev po 10 K, 13 bankovcev po 20 K in 3 bankovcev po 5 kron, 3 zlati po 10 K, več petkronskih tolarjev in večja suma drobiša. Najdenih je bilo 83 dežnikov, 46 ročnih torbic, 5 denarnih listnic, 5 zavitkov blaga, 3 čepice, 2 hlače, 8 klobukov, 3 pare manšetov, 2 para nogavic, 2 ogrinjajoče, 2 oblike, 14 pelerin, 2 površniki, 3 namizni prti, 2 zavitka perila, 2 boz, 18 žepnih robcev, 15 parov rokavik, 2 načelniške ruti, 6 solnčnikov, 3 zavitki svile, 2 moški srajci, 4 suknjiči, 1 moške spodnje hlače, 3 šerpe, zavitek usnja, 1 zavitek volne v čipkami, 26 dežnikov, 8 sprejalnih palic, 1 kolovraha, 16 knjig, 2 molitvenika, 18 rožnih vencev, 1 daljnogled, 4 kovčegi z obliko, 13 ključev, 2 zaslunja križeva, 11 veneev fig, 1 zavitek igrača, 1 kokoš, 1 pav, 1 kolo, 3 posode za mleko, 1 metla, 2 žepna noža, 10 pasjih torb, 3 konjske odeje, 2 vozni plahki, 3 podobe, 2 revolverja, 1 zavitek smodnika, 1 zavitek svinčnikov, 1 povečalno steklo, 2 škarje, zavitek duhana, 2 ročna vožička, 1 vozna veriga, več ponarejenih ključev, 3 zastavnih listki, 1 škatljica za svalčice, 4 hranilnične knjižice, 7 zlatih, 30 srebrnih in 4 nikelnastih verižic, 13 zlatih in 1 tula uhan, 1 zlata in 2 srebrni broži, 4 poročni prstani, 11 zlatih prstanov, 1 srebrni prstan, 3 zlate igle, 4 zlate nočenike, 1 brillant, 1 srebrni rožni venec, 1 zlata zapona, 8 zlatih in 6 srebrnih zapestnic, 3 škatulje za svalčice, 1 lorgnon in 53 različnih klobukov.

bankovcev po 20 K in 72 bankovcev po 10 K, 2 zlata po 20 K, 6 zlatov po 10 K, 5 petkronskih tolarjev, 62 komadov kron in drobiša v znesku 1447 K. Ves ta denar je bil najden v 25 denarnicah. Najdenih je bilo več damaskih bluz, 5 boz, 5 zavitkov različnega blaga, 1 blazina, 2 čepici, 3 čevlji, zavitek čipk, 1 havelok, 1 hlače, 1 kapuca, 4 ženske jopic, 2 klobučka, 3 kravate, 2 muški, 4 pare nogavic,